

Annika Vehkonen

Matkailuohjelmaa tuottamassa

Televisiosarjan pilotin tuotantotavan purku ja kustannukset

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Medianomi
Elokuvan ja television koulutusoh-
jelma
Matkailuohjelmaa tuottamassa
30.3.2011

Tekijä(t) Otsikko	Annika Vehkonen Matkailuohjelmaa tuottamassa
Sivumäärä Aika	Televisiosarjan pilotin tuotantotavan purku ja kustannukset 37 sivua + 6 liitettä 30.3.2011
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Elokuvan ja television koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Tuotanto
Ohjaaja(t)	Annakaisa Sukura
<p>Tämä toiminnallinen opinnäytetyö koostuu teososasta ja kirjallisesta osasta. Teososassa tuotettiin <i>Joen varrella</i> -matkailuohjelman pilotti kuusiosaiseen televisiosarjaan. Kirjallinen opinnäytetyö tutkii <i>Joen varrella</i> -matkailuohjelman tuotantotapaa, pohtii millainen on hyvä tuotantotapa ja laskee tuotannon kustannukset. Se tutkii myös ohjelmalle mahdollisia ohjelmapaikkoja.</p> <p>Koska kirjallista materiaalia aiheesta ei ollut tarjolla, lähteenä käytettiin kahta asiantuntija-haastattelua. Molemmat haastateltavat olivat tuottajia, jotka ovat tuottaneet matkailuohjelmia. Kustannuslaskelman laskentapohjana käytettiin Suomen Elokuvasäätiön tuotantotuen budjetointi-, kustannuslaskelma- ja rahoituslomaketta.</p> <p>Tuotantotavan purussa käsiteltiin pilotin tekemisessä mukana ollut työryhmä, esituotanto-, tuotanto- ja jälkituotantovaiheet. Purun lisäksi pohdittiin, millä tavoin pilotin tuotannossa käytettyä tuotantotapaa voi parantaa ammattituotantoa varten. Tämän parannellun tuotantotavan pohjalta ohjelmalle laskettiin kustannuslaskelma. Kustannuslaskelma purettiin osiin ja sen koostumus selitettiin. Kustannuslaskelmalla laskettiin hinta koko kuusiosaiselle sarjalle sekä yhden jakson keskiarvo hinta. Laskelmaa voidaan käyttää hyväksi ohjelman myymisessä.</p> <p>Yhteenvedossa pohdittiin, säilyykö ohjelman laatu, jos ohjelma tuotetaan kustannuslaskelmassa lasketulla hinnalla. Laatuun vaikuttaa aika, jota voidaan ostaa työntekijöiltä. Ohjelman tekemiseen tarvitaan palkkoihin menevää rahaa eikä pelkät tavaraa lainaavat yhteistyötahot riitä ohjelman tekemiseen. Pohdittiin, onko matkailuohjelma myytävissä kanavalle lasketulla hinnalla niin, että kanava rahoittaisi koko tuotannon, tai voidaanko ohjelma toteuttaa toisenlaisella rahoituksella, jos kanava ei maksa ohjelmalle laskettua hintaa. Lopuksi pohdittiin, kannattaako matkailuohjelmaa ryhtyä tuottamaan.</p>	
Avainsanat	Matkailuohjelma, tuotantotapa, kustannuslaskelma

Author(s) Title Number of Pages Date	Annika Vehkonen Producing a Traveling Program The Production Practice of a TV Program Pilot and Its Costs 37 pages + 6 appendices 30 March 2011
Degree	Degree Programme in Media
Degree Programme	Film and Television
Specialisation option	Production
Instructor(s)	Annakaisa Sukura
<p>This thesis consists of two parts. A pilot for a traveling program called <i>Joen varrella</i> was produced as the practical part of the thesis. The written thesis examines the production practice of the traveling program, and considers what would be an ideal production practice for the program. It also calculates the costs of the production. In addition possible program spots on television are researched.</p> <p>Due to of lack of written information on the topic, the interviews were used as an information source. Two producers were interviewed. Both producers have experience on producing traveling programs. The cost calculation is based on Finnish Film Foundation´s budget forms for film production.</p> <p>The written part of the thesis opens up the production practice of <i>Joen varrella</i> pilot. It analyses the working team, preproduction, production and post production periods. It also analyses how to improve the production practice and what sort of a production practice could be used in the production of a professional traveling program. This improved production practice is used as a base for the cost calculation. The cost calculation is also clarified and explained in the thesis. The cost calculation is useful when selling a program.</p> <p>The conclusions ponder on, whether it is possible to keep the same quality of the program with the calculated costs. The following question is, whether it is possible to sell the program to the television channel in the calculated price. Whether the channel will pay for the whole production, a part of it or should the program be financed some other ways is pondered on. At the end, the following question is posed: is a production of a traveling program like this is a good idea at all and will it make any profit.</p>	
Keywords	Traveling program, production practise, cost calculation

Sisällys

1	Johdanto	6
2	<i>Joen varrella</i> -matkailuohjelma	6
2.1	Synopsis	7
2.2	Työryhmä	7
2.3	Esituotanto	14
2.3.1	Taustatoimitus	15
2.3.2	Käsikirjoitus	15
2.3.3	Kuvauspaikkojen etsintä	17
2.4	Tuotanto	18
2.4.1	Kuvaus	18
2.4.2	Äänitys	19
2.4.3	Tekniikka	20
2.4.4	Kalusto	20
2.5	Jälkituotanto	21
2.5.1	Kuvaleikkaus	22
2.5.2	Äänileikkaus	23
2.5.3	Musiikki	23
2.5.4	Grafiikka	24
2.5.5	Värimääritys	24
2.5.6	Ohjelman vastaanotto	25
3	Kustannuslaskelma	25
3.1	Esituotanto	27
3.2	Tuotanto	28
3.3	Jälkituotanto	31
3.4	Yhteenveto	33
4	Ohjelmapaikka	33
5	Yhteenveto	35
	Lähteet	37

Liitteet

- Liite 1. *Joen varrella* -matkailuohjelman työryhmä
- Liite 2. *Joen varrella* -matkailuohjelman kuvausaikataulu
- Liite 3. Kustannuslaskelma
- Liite 4. Tuotantoaikataulu
- Liite 5. Matkailuohjelmien ohjelmapaikkatutkimus
- Liite 6. *Joen varrella* –matkailuohjelman pilotti

1 Johdanto

Matkailuohjelmaformaatti on kiinnostanut minua jo pitkään ja halusin opinnäytetyössäni tutkia sen suunnittelua, toteutusta ja kuluja. Opinnäytetyöni on toiminnallinen ja koostuu kahdesta osasta: teososasta ja kirjallisesta osasta. Teososan tein yhdessä elokuvan ja television opiskelijan Jukka-Pekka Savolaisen kanssa. Tuotimme Kymijolle suuntautuneen *Joen varrella* -matkailuohjelman pilotin.

Kirjallinen osa analysoi teososan toteutumista. Siinä eritellään, mitä teososassa tehtiin ja miksi ja analysoidaan tuotannon onnistumiset ja heikkoudet. Pohdin myös mitä opin. Teososan, tuottajien haastattelujen ja oman pohdintani kautta laadin kustannuslaskelman, jonka avulla selvitin mitä kuusiosaisen *Joen varrella* -matkailuohjelman tuottaminen tulisi maksamaan.

Vaikka teososani toimii kustannuslaskelman laskennallisena pohjana, en tehnyt kustannuslaskelmaa tarkalleen sen mukaan, miten toteutimme pilotin. Olen pohtinut ja kehittänyt tuotantotapaa paremmaksi pilotin tuotannon analysoimisen kautta. Kustannuslaskelmassa käyttämäni tuotantotapa pyrkii kustannustehokkaaseen tuotantoon, jossa ei kuitenkaan tingitä ohjelman laadusta.

Kirjallista materiaalia aiheesta ei ole ollut tarjolla, joten asiantuntijanäkemyistä tuotantotapaan ja kustannuslaskelmaan olen saanut haastatteleamalla kahta matkailuohjelman tuottajaa. Tuottaja Samuli Norhomaa StoryOf tuotantoyhtiöstä tuottaa *Kenraali Pancho ja pojat Pohjoiskalotilla* -matkailu- ja kalastusohjelmaa ja tuottaja Mika Mäkinen Procam Oy:stä tuottaa *Eräkuksa* -matkailuohjelmaa.

2 *Joen varrella* -matkailuohjelma

Joen varrella -matkailuohjelma on kuusiosainen televisiosarja. Ohjelman kohderyhmä on 25-55-vuotiaat matkustamisesta innostuneet suomalaiset. Pilottijakson esituotanto alkoi keväällä 2009 ja se kuvattiin elokuussa 2009, jonka jälkeen alkoivat jälkityöt. Pilotti valmistui helmikuussa 2011 ja sen kesto on 25 minuuttia.

Ohjelma on alun perin ajateltu myytäväksi YLE 2 kanavalle, minkä takia varsinaisten jaksosten pituudeksi on ajateltu 28 minuuttia. Ylen strategia on vahvistaa suomalaista kulttuuria ja yksi Ylen arvoista on suomalaisuus (Yleisradio2). Lisäksi YLE 2 kanavan strategiana on olla "rento perhekanava, joka näyttää koko Suomen kuvan" (Yleisradio3). Televisiokanavien strategioista YLE 2 kanavan strategia ja teemat ovat lähimpänä *Joen varrella* -matkailuohjelman sisältöä.

Muihin matkailuohjelmiin verrattuna erilaisen tästä ohjelmasta tekee se, että siinä tutustutaan suomalaiseen paikalliskulttuuriin ja matkaa tekee kaksi matkalaista, jotka haastavat toisiaan tempauksiin hyvällä mielellä. Joki ja vesi elementteinä tuovat mukaan raikkautta ja kauneutta. On myös mielenkiintoista seurata matkan etenemistä nimenomaan joen mukaan. Katsoja hahmottaa mitä paikkoja ja kaupunkeja on juuri tämän joen ympärillä.

2.1 Synopsis

Joen varrella on kuusiosainen matkailuohjelma, jossa tutustutaan suomalaiseen paikallistuntemukseen ja -historiaan matkaamalla kuusi suomalaista jokea yläjuoksulta alajuoksulle.

Kaksi matkalaista tutustuu suomalaisten jokien varrella oleviin paikallisiin matkailukohteisiin, maisemiin, historiaan ja asukkaisiin. He matkustavat polkupyörillä, veneillä, kanooteilla, kävellen ja milloin milläkin - joesta riippuen.

Matkalla yläjuoksulta alaspäin matkalaiset tutustuvat kalastukseen, maistelevat jokien varrella tehtyjä perinneruokia, vierailevat kaupungeissa ja katselevat nähtävyyksiä sekä kokevat suomalaista joenvarsikulttuuria. Välillä he haastavat toisiaan hassuihin tempauksiin rennolla kilpailuhengellä. Heidän kiinnostuksensa historiaan ja paikallisiin ilmiöihin tutustuttavat katsojat Suomen historiaan, suomalaisuuteen ja suomalaisiin jokimaisemiin.

2.2 Työryhmä

Työryhmä (Liite 1) haluttiin pitää pienenä ja tiiviinä. Esituotannossa mukana olleet henkilöt haluttiin mukaan myös kuvauksiin. Näin ylläpidettiin kuvaustilanteessa henki,

joka luotiin ohjelmalle jo ideointi ja esituotantovaiheessa. Lisäksi matkailuohjelma formaatissa kaikkea ei voida eikä haluta käsikirjoittaa etukäteen, joten alusta asti mukana olleet tiesivät millaista tunnelmaa ohjelmalle luotiin ja pystyivät edesauttamaan tätä omalla toiminnallaan myös kuvauksissa.

Esituotannossa oli mukana tuottajat, käsikirjoittaja ja taustatoimittaja. Heistä monella oli kaksoisrooli. Esituotannossa oli rooli, joka kuvauksissa täydentyi toisella roolilla. Kuvauksissa käsikirjoittaja hoiti kuvaussihteerin työt, tuottajat olivat esiintyjä ja valomies oli lisäksi autokuski ja yleismies.

Kuvausryhmä koostui kuvaajasta, äänittäjästä, valomiehestä, käsikirjoittaja-kuvaussihteeristä ja kahdesta esiintyjästä. Jälkituotannon toimenkuvat olivat leikkaus-assistentti, kuva- ja äänileikkaaja, värimäärittelijä, graafikko, säveltäjä ja tuottajat.

Tuottaja

Tuottajina toimivat kaksi tuotantoon suuntautunutta elokuvan ja television opiskelijaa. *Joen varrella* -matkailuohjelma sai alkunsa heidän yhteisistä ideoistaan ja ajatuksistaan. Molempien intohimo tuottaa matkailuohjelmia vei tuotantoa eteenpäin.

Kummallakaan ei ollut aikaisempaa kokemusta matkailuohjelman tuottamisesta. Koke-
musta haluttiin kartuttaa tuottamalla ideasta pilotti. Työtä oli paljon, vaikka se jaettiin kahden henkilön kesken. Prosessi opetti valtavasti. Pitkän prosessin paras anti oli oppi, jota tuottajat saivat useammalta osa-alueelta kuin oli aluksi tarkoituskaan.

Käsikirjoittaja ja taustatoimittaja

Ohjelman käsikirjoituksen tekeminen oli uusi kokemus sekä käsikirjoittajalle, että tuottajille. Käsikirjoittajana toimi käsikirjoitukseen suuntautunut elokuvan ja television opiskelija, joka ei aiemmin ollut tehnyt tällaista formaattia.

Käsikirjoitusprosessi oli alussa tiivistä yhteistyötä käsikirjoittajan ja tuottajien välillä. Käsikirjoitusta ideoitiin yhdessä ja se perustui suurelta osin vierailukohteisiin, jotka varmistuivat prosessin aikana taustatoimittajan keräämän tiedon kautta.

Käsikirjoittaja haluttiin mukaan kuvausmatkalle, koska haluttiin kokeilla onko käsikirjoittajan mukana oleminen oleellista ja pystyykö hän vaikuttamaan käsikirjoituksen muuttamiseen tai etenemiseen kuvauksissa. Käsikirjoittajan mukana oleminen kuvauksissa käsikirjoittajana ei ollut oleellista. Riittää, että ohjaaja ja kuvaaja tuntevat käsikirjoituksen niin hyvin, että pystyvät muokkaamaan sitä tarvittaessa kuvaustilanteessa. Kuvauksissa käsikirjoittaja oli myös kuvaussihteeri.

Taustatoimittajana työskenteli toimittamiseen suuntautunut elokuvan ja television opiskelija. Hän toimitti tietoa, jota sekä käsikirjoittaja, että tuottajat käyttivät hyväkseen. Taustatoimittaja oli tehokas ja nopea. Taustatoimittaja oli tärkeä, koska kuvausjakso täytyi suunnitella tarkasti etukäteen, sillä vain muutamat kuvauspaikat pystyttiin tutkimaan ja kiertämään ennakkoon. Huolella tehty taustatutkimus helpottaa tuotannon suunnittelua.

Esiintyjä

Tuottajat toimivat myös ohjelman esiintyjinä. Tuottajat halusivat olla paikalla kuvaustilanteessa kokemassa matkailuohjelman kuvaustilanteen haasteet sekä saada kokemusta esiintyjän työstä. Kahden esiintyjän palkkaaminen olisi ollut tuotannolle taloudellisesti liian raskasta. Kaksi lisähenkilöä olisi myös kasvattanut merkittävästi työryhmän kokoa ja hallittavuutta.

Esiintyjän työn haastavuus selvisi tuottajille nopeasti. Esiintyjältä vaaditaan tällaisessa ohjelmassa paljon. Hänen tulee tietää, millaista ohjelmaa ollaan tekemässä ja kenelle. Hänen täytyy olla ajan tasalla siitä, mitä ympärillä tapahtuu ja uskaltaa laittaa itsensä täysillä peliin mukaan. Eteen saattaa tulla millaisia tilanteita vaan. Lisäksi hänen täytyy olla verbaalisesti lahjakas ja omata hyvä tilannetaju.

Ihanteellista olisi, jos ohjelman tuottaja, käsikirjoittaja tai taustatoimittaja olisi myös esiintyjä. Silloin hän on sisäistänyt käsikirjoituksen ja toivotun tunnelman jo ennen kuvauksia. Mutta tällainen ratkaisu kannattaa tehdä vain, jos henkilöllä on oikeasti vahva kokemus esiintymisestä. Jos esiintyminen on epävarmaa, takeltelevaa ja epäammattimaista, se ei missään tapauksessa ole hyvä asia kuvaustilanteessa tai lopulliselle tuotteelle. Esiintyjien ajoittainen sekoilu sanoissa sekä puheen ja toiminnan vääränlainen rytmi tuottivat haasteita pilotin leikkausvaiheessa.

Ohjaaja

Myös matkailuohjelmaformaattissa on tärkeää, että joku ottaa vastuun kokonaisuudesta, pystyy pitämään tilanteen hallinnassa kuvaustilanteessa sekä ymmärtää, miten kuvaustilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat lopputuotteeseen.

Pilotin kuvauksissa ei ollut selkeää ohjaajaa, ja tämä näkyi kuvaustilanteessa epävarmuutena ja tietynlaisena kaaoksena, joka olisi ollut helpommin hallittavissa, jos jollakulla olisi ollut ohjaajan rooli. Näin ollen ajankäyttö olisi ollut tehokkaampaa ja olisi ollut selkeämmin tiedossa mitä milloinkin tehdään ja miksi.

Ohjaajan puuttuminen johtui ehkä osittain siitä, että tuottajat pelkäsivät ottaa roolia, jossa joutuisivat olemaan tarpeen tullen tiukkoja ja vaativia muita työryhmäläisiä kohtaan. Tuottajat halusivat säilyttää rennon ilmapiirin, mutta tästä aiheutui tietynlainen kurin puuttuminen, josta aiheutui harmia leikkausvaiheessa. Kuvituskuvaa ei ollut riittävästi, äänityksessä oli ongelmia ja klaffin puuttuminen osasta kuvista aiheutti päänvaivaa äänen ja kuvan yhdistämiselle. Näiltä olisi vältytty, jos joku olisi toiminut ohjaajana, jolloin kokonaistilanne olisi pysynyt hallinnassa.

Pienessä työryhmässä voidaan päätyä myös siihen ratkaisuun, että kuvaaja on ohjaava kuvaaja, eikä varsinaista ohjaajaa ole ollenkaan. Matkailuohjelmaformaattissa kuvaustilanteet vaihtelevat ja tulevat nopeasti. Kuvaaja näkee kuvattavan materiaalin ja on tilanteen tasalla koko ajan, joten matkailuohjelmaformaattiin sopii ohjaava kuvaaja.

Jälkitöissä ohjaajan rooli on merkittävä erityisesti silloin, jos leikkaaja ja tuottaja eivät ole olleet osana kuvaustilanteen työryhmää.

Kuvaaja

Pilotin kuvasi kuvaukseen suuntautunut elokuvan ja television opiskelija. Kuvaaja oli kuvaamassa matkailuohjelmaformaattia ensimmäistä kertaa. Koska kuvaustilannetta ei pystytty kovin hyvin ennalta suunnittelemaan, kuvaajan täytyi ennen kuvausmatkaa olla hyvin tietoinen siitä, millaista tuotetta ollaan tekemässä ja millaisella tyylilajilla. Hänellä täytyi olla päässään selkeä visio siitä, millä tyylillä ohjelma kuvataan.

Tällaisessa tuotannossa kuvaaja saa ja hänen täytyykin toimia hyvin itsenäisesti. Kuvaajalla tulee olla vahva ammattitaito kuvaamisesta ja erilaisesta helposti mukana kannettavasta kameratekniikasta. Hänen täytyy pystyä tekemään nopeita ehdotuksia ja spontaaneja kuvavalintoja. Tilanteet tapahtuvat ja muuttuvat nopeasti ja kameran täytyy olla käyttövalmiina lähes koko ajan. Tuotantotapaan ei kuulu monitorin virittely ohjaajalle tai muulle työryhmälle, joten kuvaaja on itse vastuussa kuvaamastaan materiaalista.

Motivaatio matkustamiseen sekä hyvä näkemys siitä, mikä matkustamisessa viehättää ja miten sen pystyy parhaiten esittämään katsojalle, edesauttavat kuvaajan työtä. Hänen täytyy ymmärtää mitkä ovat niitä pieniä yksityiskohtia, jotka tekevät matkailuohjelmasta visuaalisesti innostavan.

Äänittäjä

Pienimuotoinen takaisku koettiin, kun äänisuunnittelija joutui perumaan mukana olon kuvauksissa. Onneksi saatiin lyhyellä varoitusajalla mukaan toinen äänittäjä. Äänittäjä oli ääneen suuntautunut elokuvan ja television opiskelija. Äänittäjä oli tärkeä ja välttämätön osa työryhmää, koska niin tuottajilla kuin käsikirjoittajallakaan ei ollut sopivanlaista kokemusta äänittämisestä.

Kun tehdään äänikuvaa, äänittäjä on koko ajan mukana kuvaustilanteessa. Pilotin kuvauksissa vain lyhyet kuvituskuvat tehtiin ilman äänitystä. Äänittäjä pitää kirjaa äänittämistään äänistä ja hänen kirjanpitosansa pitää olla yhteneväinen kuvakirjanpidon kanssa. Tästä johtuen äänittäjällä voisi olla kaksoisrooli. Hän voisi olla myös kuvaussihteeri. Kaksoisroolia voidaan harkita myös käänteisesti niin, että tuottaja voisi hoitaa ohjelman äänittämisen, jos hänellä on siihen tarvittava ammattitaito.

Kuvaussihteeri

Kuvaussihteerinä toimi käsikirjoittaja. Kuvaussihteeri oli tärkeä tässä tuotannossa, koska kuvasuunnitelmia ei ollut ja kuvattiin paljon kuvituskuvaa sekä tilanteita, joita ei ollut etukäteen käsikirjoitettu. Kuvaussihteerin kirjanpito auttoi leikkausvaiheessa.

Jos työryhmään ei kuulu kuvaussihteeriä, kirjaa äänistä ja kuvista voi pitää myös joku muu, esimerkiksi kuvaaja, äänittäjä tai tuottaja. Kuvaussihteerin puuttuessa ei voida kuitenkaan olettaa, että ehditään tehdä tarkkaa kirjausta ottojen sisällöstä.

Valomies

Tuotannossa oli mukana myös valomies, joka toimi valomiehen roolin lisäksi autokuski-
na ja yleismiehenä. Valomiehen töitä hän teki oikeastaan hyvin vähän. Lähinnä hän heijasti valoa esiintyjien kasvoille muutamissa tilanteissa ja valaisi kevyesti haastattelu-
ja ja juontoja, jotka tapahtuivat sisätiloissa.

Erillistä valomiestä ei tällaiseen tuotantoon tarvita. Tarvittaessa kuvaaja pystyy raken-
tamaan valaisun ja valoa esiintyjien kasvoille voi heijastaa tuottaja, kuvaussihteeri,
tuotantoassistentti tai mahdollisesti äänittäjä, jos hän ei äänitä puomilla. Pilotin kuva-
uksissa valomiehen apu oli tarpeen monessa muussa tilanteessa. Yleisiä juoksevia asi-
oita hoitava yleisihminen on hyvä lisä kuvausryhmään. Aina on joitakin asioita, joiden
kanssa tarvitaan apua. Yleisihminen voi hyvin olla esimerkiksi kuvauksissa mukana ole-
va tuottaja tai kuvauksiin voidaan palkata erikseen tuotantoassistentti.

Kuvaleikkaaja

Kuvaleikkausta hankaloitti se, että tarkasti harkittu ja työryhmään kokemuksensa pe-
rusteella pyydetty televisio-ohjelmia leikannut kuvaleikkaaja ei ehtinytkään leikata pilot-
tia. Tilalle ei löydetty uutta kuvaleikkaajaa, joten tuottajat joutuivat opettelemaan uu-
den roolin.

Osaavan kuvaleikkaajan puuttuminen projektista aiheutti paljon viiveitä työn valmistu-
miselle. Se hankaloitti koko projektin etenemistä ja lopputuloksesta puuttui kokeneen
kuvaleikkaajan varma ote. Kuvaleikkaaja on jälkitöiden kantava ja osaava voima, jonka
tavalla nähdä kuvatun materiaalin yhdistäminen on valtava merkitys tarinankerronnalle.

Pilottiin kuvattiin paljon kuvamateriaalia. Kuvamateriaalin siirtoon kovalevyiltä leikkaus-
ohjelmaan ja kuvan ja äänen yhdistämiseen meni paljon aikaa. Tämä työvaihe olisi
ollut järkevää antaa tehtäväksi osaavalle ja kokeneelle leikkausassistentille. Tällä kertaa

tuottajat toimivat myös leikkausassistentteina. Myös klaffin puuttuminen useista otoista hidasti leikkausprosessia. Klaffin puuttuminen vaikeutti äänen ja kuvan synkronointia.

Materiaalin läpikäyntiin meni paljon aikaa ja siihen piti tutustua hyvin. Jos kuvaleikkaaja ei olisi ollut mukana kuvauksissa, tähän vaiheeseen olisi mennyt huomattavasti kauemmin aikaa. Suuresta kuvamäärästä huolimatta kuvaleikkausvaiheen täytyy olla tehokas, joten kuvaleikkaajalta vaaditaan nopeaa työskentelytaitoa. Pilotin kuvaleikkaus oli hidasta siksi, että kuvaleikkaaja oli kokematon.

Äänileikkaaja ja säveltäjä

Äänileikkauksen suoritti ohjelman äänisuunnittelija, joka on ääneen suuntautunut elokuvan ja television opiskelija. Äänisuunnittelijan piti alunperin myös äänittää ohjelma, mutta valitettavasti hän ei päässyt mukaan kuvauksiin. Tämä oli harmi, sillä äänimaailman kokonaisuudesta olisi ehkä tullut vielä yhtenäisempi, jos äänittäjä, äänisuunnittelija ja äänileikkaaja olisi ollut koko ajan sama henkilö. Äänitetty materiaali olisi ollut tuttua äänisuunnittelijalle ja se olisi nopeuttanut äänileikkauksvaihetta. Äänisuunnittelija olisi myös osannut äänittää laaja-alaisemmin ääniä, joilla olisi voitu täydentää äänimaailmaa äänileikkauksvaiheessa. Äänileikkaus sujui kuitenkin hyvin ja tehokkaasti, koska äänisuunnittelijalla oli jo ennestään paljon kokemusta äänileikkauksesta.

Säveltäjäksi pyydettiin ammattimuusikko. Hänellä ei ollut aikaisempaa kokemusta musiikin säveltämisestä televisio-ohjelmaan. Hänen vahva tuntemuksensa musiikista kuitenkin tuotti lopputuloksen, joka sopi hyvin matkailuohjelmaan.

Värimäärittelijä ja graafikko

Kuvaaja halusi tehdä värimäärittelyn, koska hän oli jo kuvaustilanteessa huomannut muutamissa kuvissa värivirheitä, jotka hän halusi korjata. Värimäärittelyn voi tehdä myös kuvaleikkaaja. Pilotin kuvaleikkaajalle ei ollut minkäänlaista tietoutta värimäärittelystä, joten osaksi juuri siksi kuvaaja suoritti värimäärittelyn.

Ohjelman tekoon ei saatu mukaan ammattitaitoista graafikkoa, joten toinen tuottajista teki ohjelmaan grafiikan. Tuottajalla ei ollut aikaisempaa kokemusta grafiikan tekemisestä televisio-ohjelmaan. Grafiikasta tuli jäykähköä, eikä varsinaisiin yksityiskohtien

tekemiseen ollut mahdollisuutta. Jos graafikko olisi ollut ammattilainen, grafiikka olisi ollut moniulotteisempaa ja selkeämmin televisio-ohjelmaan sopivaa. Ammattilaisen avulla grafiikalla olisi voitu leikitellä ja saada mukaan huumoria.

Yhteenveto työryhmästä

Työryhmä koostui suurelta osin elokuvan ja television opiskelijoista. Opiskelijat olivat mukana innostuneina ja tekivät ohjelman eteen paljon työtä. Työ oli kaikille oppimisprosessi. Tuotanto oli tällä työryhmällä varmasti aikaa vievempää kuin ammattilaisista koostuvalla työryhmällä. Ilman kokemusta ongelmanratkaisuun meni kauemmin aikaa. Onneksi aikaa oli varattu riittävästi. Virheitäkin tehtiin, mutta niiden tekemistä ei pelätty ja niistä otettiin opiksi.

Kuvauksissa työryhmässä ei ollut varsinaista hierarkiaa, vaan matkaan lähdettiin ajatuksella, että kaikki ovat tasa-arvoisia sanomaan mielipiteensä. Tämä tuotti mukavan tunnelman, mutta yhteisiin neuvotteluihin meni turhan kauan aikaa. Tällä tyylillä tehtäessä työryhmä olisi voinut olla pienempi, tai sitten työryhmässä olisi pitänyt olla yksi selkeä pomo, joka kertoo mitä tehdään.

Harmillista oli, että niin moni työnkuva jäi tuottajien tehtäviksi. Monista tuottajille jäädyistä tehtävistä tuottajilla ei ollut aikaisempaa kokemusta. Pilotista olisi tullut laadukkaampi, jos jokaisessa työnkuvassa olisi ollut osaaaja, jolla on jo aikaisempaa kokemusta vastaavasta tehtävästä.

2.3 Esituotanto

Kevään 2009 aikana ideoitiin ohjelma, tehtiin taustatutkimus, aloitettiin käsikirjoituksen tekeminen sekä koottiin työryhmä. Ammattituotannossa tässä vaiheessa ohjelmalle haetaan rahoittaja ja levittävä kanava. Tässä tapauksessa rahoittaja oli Metropolia Ammattikorkeakoulu, josta ohjelmalle anottiin tuotantolupaa. Kanavaa ei etsitty, koska kyseessä oli opinnäytetyö.

Kesän 2009 aikana kierrettiin ja etsittiin kuvauspaikkoja, viimeisteltiin käsikirjoitus, tehtiin matkajärjestelyt ja sovittiin tapaamisajat vierailukohteisiin. Juuri ennen tuotannon

alkamista tehtiin tarkka kuvausaikataulu. Esituotantoon kului kaikkiaan aikaa noin puoli vuotta, mutta sitä ei tehty aktiivisesti joka päivä.

2.3.1 Taustatoimitus

Taustatoimittaja keräsi Kymijoen ympäriltä noin 40 sivua materiaalia historiasta, luonnosta, nähtävyyksistä, majapaikoista, tapahtumista ja palveluista. Näihin tietoihin perustuen kehitettiin matkustusreitti ja ohjelman tapahtumat.

Taustatoimittaja oli käyttänyt taustatietojen etsimiseen useita lähteitä. Hän etsi tietoa internetin välityksellä ja oli yhteydessä paikallisiin matkailukeskuksiin. Etuna oli, että taustatoimittaja oli kotoisin Kymijoen varrelta, joten hänellä oli omakohtaista kokemusta ja tietoutta alueesta.

Taustatutkimus oli käsikirjoituksen pohjana. Käsikirjoitusta ei olisi voitu tehdä ilman taustatyötä, sillä ohjelmaformaatti perustuu paikallisuuteen, nähtävyyksiin ja osittain historiaan. Taustatoimitus on yksi tärkeimmistä matkailuohjelmaa varten tehtävistä esitöistä.

2.3.2 Käsikirjoitus

Käsikirjoituksen runko rakennettiin käsikirjoittajan ja tuottajien yhteistyönä. Käsikirjoittaja halusi työstää tarinaa yhdessä tuottajien kanssa mahdollisimman paljon, jotta käsikirjoitus olisi kaikkia osapuolia tyydyttävä. Yhteistyö oli tiivistä ja käsikirjoituksen muoto perustui suurilta osin yhteisiin ideointipäiviin. Käsikirjoittaja kirjoitti käsikirjoitusta myös itsenäisesti. Käsikirjoitukseen tuli mukaan monia tuottajien ideoita ja paljon taustatoimittajan selvittämää tietoa.

Käsikirjoituksen idea perustuu pitkälti paikallisuuteen. Ohjelmassa tutustutaan paikallisiin ilmiöihin ja näytetään katsojalle positiivisessa hengessä, mitä kaikkea Suomesta löytyy ja miten mukava matkailumaa Suomi on. Matkaa tekee kaksi matkalaista, jotka keskenään jakavat ajatuksia kokemuksistaan ja yllyttävät toisiaan erilaisiin tempauksiin. Katsoja seuraa kahden matkalaisen matkaa, joka kulkee jokea pitkin. Katsoja saa hyvän käsityksen joen varrella olevista paikoista ja kaupungeista. Ohjelman idea onkin erilainen kuin muiden televisiossa esitettävien matkailuohjelmien.

Taustatietojen ja kuvauspaikkaetsinnän mukaan päätettiin paikat, joissa vierailaan. Samoihin tietoihin perustettiin päätös siitä, mistä ohjelmassa halutaan kertoa. Johtuen Kymijoen historiasta ja yrityksistä, jotka toimivat Kymijoen ympärillä, Kymijoen teemoiksi nousi kalastaminen, suomalainen tilaviini ja puuteollisuus. Teemojen ympärille kehitettiin tarina ja reitti, jota pitkin kuljettiin.

Käsikirjoitusvaiheessa pohdittiin paljon sitä, mitä kirjoitetaan käsikirjoitukseen, ja mitä jätetään sattuman varaan. Todettiin, että vähäisen kokemuksen johdosta, joudutaan kokeilemaan käytännössä mitä voi jättää sattuman varaan ja mitä ei. Siksi käsikirjoitukseen jätettiin aukkoja, jotka päätettiin täyttää kuvaustilanteessa.

Käsikirjoittaja mietti paljon kahden matkalaisen välistä suhdetta ja sen toimivuutta. Hän halusi säilyttää esiintyjien omat persoonat käsikirjoituksessa ja jätti tilaa esiintyjien omalle ilmaisulle. Näin hän halusi varmistaa sen, ettei esiintyjien tarinoista ja puheista tulisi teennäisiä, vaan puhe olisi mahdollisimman luonnollista ja tilanteeseen sopivaa. Kertojaäänien (voiceover) tekstit kirjoitettiin vasta leikkausvaiheessa, kun lopullinen kuvamateriaali oli raakaleikattu ja tarinan kulku jo selvinnyt. Näin hahmotettiin kohdat, joihin tarvittiin kertojaääntä. Kertojaääni antoi katsojalle lisätietoutta vierailukohteista ja Kymijoesta.

Käsikirjoitukseen jätettiin paljon ilmaa matkalla tapahtuvalle tilanteesta riippuvaiselle improvisaatiolle. Tällainen vapaus käsikirjoituksessa lienee yksi matkailuohjelman teon viehättävyydestä. Käsikirjoitukseen olisi kuitenkin kaivattu lisää hauska tavalla kirjoitettuja tarinoita, joita olisi voinut kertoa matkan edetessä. Toisaalta tällaiset tarinat saattavat irrota luonnollisesti kuvaustilanteesta, silloin kuin esiintyjällä on hyvät puheen lahjat ja tarinankerronta hallinnassa. Toisaalta esiintyjällä täytyy olla juonnoissa myös raamit, jotta juonnot pysyvät asiassa, eivätkä lähde rönsyilemään sellaiseen suuntaan johon tarinaa ei haluta viedä. Vaikka käsikirjoituksessa annetaankin tilaa improvisaatiolle, juonnot pitää jollain tasolla suunnitella etukäteen, jottei niiden kanssa tule ongelmia leikkausvaiheessa.

2.3.3 Kuvauspaikkojen etsintä

Koska koko työryhmä oli matkailuohjelmaformaatin suhteen kokemattomia, käytettiin suhteellisen paljon aikaa kuvauspaikkojen etsimiseen (scouting). Näin minimoitiin kuvaustilanteessa tapahtuvat hankaluudet ja yllättävät tilanteet. Tästä syystä pilotin kohteeksi valittiin Kymijoki, joka sijaitsee noin kahden tunnin ajomatkan päässä Helsingistä, työryhmän kotikaupungista.

Kuvauspaikkoja käytiin katsomassa kolmena viikonloppuna aina hiukan eri kokoonpanoilla. Tämä oli osa käsikirjoitusprosessia, joten käsikirjoittaja oli mukana kahdella kerralla ja joka kerralla paikalla oli jompikumpi tai molemmat tuottajat. Käsikirjoituksen tarina ja tuotannolliset asiat etenivät ja selkiytyivät tutustumiskäynneillä. Tutustumiskäynnit kannattivat myös sen vuoksi, että niiden avulla pystyttiin helpommin valitsemaan käyntikohteet. Reitti pystyttiin suunnittelemaan niin hyvin, että kuljettiin vain paikkoihin, jotka koettiin mielenkiintoisiksi ja näin säästettiin valtavasti aikaa kuvausjaksolla. Kuvausmatkalta jäi pois pettymykset kohteeseen, kun oli jo ennakkoon käyty katsomassa kannattaako kohteeseen mennä vai ei.

Joitakin paikkoja jätettiin katsomatta tahallaan, jotta kuvaustilanteessa saatiin kokemusta myös siitä, millaista on kun matkailuohjelmaa lähdetään tekemään paikkaan, johon ei ole tutustuttu ennakkoon. Juuri näinhän yleensä matkailuohjelmaa tehtäessä tilanne on, eli kuvausryhmä ei ole aiemmin käynyt paikassa, vaan jokaiselle kokemus on uusi. Tällaisessa tilanteessa taas taustatyön tärkeys korostuu. Myös esiintyjän rooli on entistä tärkeämpi, koska hän tulee tilanteeseen, joka saattaa olla täysin yllättävä, eikä sitä ole pystytty käsikirjoittamaan. Puhumattakaan kuvaajasta ja äänittäjästä, joilla ei ole ollut minkäänlaista mahdollisuutta tutustua paikan kuvaus- ja äänitysolosuhteisiin.

Molemmissa tavoissa on puolensa. Kuvauspaikkoihin tutustuminen ennakkoon helpottaa kokonaisuuden hallitsemista ja tilanteiden ennakoimista. Toisaalta taas matkaaminen täysin uuteen tilanteeseen saattaa tuoda ohjelmaan enemmän aitoja tilanteita, kuten ohjelmaformaattiin osittain kuuluukin.

2.4 Tuotanto

Tuotanto sanalla tarkoitetaan tässä yhteydessä pilotin kuvausjaksoa. Kuvausjakso oli viisi päiväinen yhtäjaksoinen kokonaisuus, joka ajoittui elokuulle 2009. Kuvausjaksolle tehtiin selkeä aikataulu (liite 2), josta selvisi mitä milloinkin kuvataan ja missä. Päivät venyivät pitkiksi. Tosin työnteon tahti oli aika rentoa, koska työryhmällä haluttiin säilyttää tunne, että ollaan matkalla ja siellä saa ottaa myös rennosti. Päivistä tuli usein 12-tuntisia tai pidempiäkin. Päivän pituutta venytti matkustaminen, johon kului päivässä aikaa useampi tunti.

Päivät, joille oli sovittuna haastatteluja tai aktiviteetteja ulkopuolisten kanssa, venyivät pidemmiksi kuin päivät, jolloin tehtiin töitä pelkän työryhmän kanssa. Kuvien suunnitteluun ja improvisoitujen tarinoiden pohtimiseen paikan päällä käytettiin suhteessa kuvaamiseen liikaa aikaa. Tätä olisi pystytty tehostamaan, jos olisi ollut selkeästi yksi ohjaaja, joka tekee päätökset tai tarinat olisi suunniteltu paremmin etukäteen.

Laaditussa aikataulussa ei kaikkina päivinä pysytty, vaan päivistä tuli pidempiä. Tämä oli harmillista siksi, että alussa tehdyt pitkät päivät alkoivat verottaa työryhmän jaksamista loppupuolella. Loppupuolella keskittyminen oli osittain väsymyksen takia heikompaa, joka taas näkyi haasteina leikkausvaiheessa. Olisi ollut parempi, jos kaikki päivät olisivat pysyneet alle 10-tuntisina.

2.4.1 Kuvaus

Matkailuohjelman kuvaaminen on kuin dokumentin kuvaamista. Kuvataan realistisia tapahtumia ja näytetään niitä katsojalle. Tyyliisuunta matkailuohjelmassa on kuitenkin viihteellinen, ja katsojan halutaan nauttivan näkemästään.

Matkustaminen avartaa, koska koemme eli näemme, kuulemme, tunnemme ja haistamme asioita, joita emme ole aiemmin kokeneet. Asiat voivat olla hyvinkin arkisia ja pieniä, mutta jos ne tehdään eri lailla kuin kotona, ne voidaan kokea uusina kokemuksina. Televisio-ohjelmassa voidaan valitettavasti stimuloida vain näkö- ja kuuloaisteja. Matkailuohjelmassa kuvaajan rooli korostuu visuaalisten kokemusten välittäjänä.

Kuvauksella haluttiin näyttää Suomen luonnon kauneutta kesällä, jokea sen eri muodoissa ja tietysti esitellä esiintyjä puuhastelemassa eri asioiden parissa. Kuvakäsikirjoituksia ei ollut mahdollista tehdä, eikä kaikille kuvauspaikoillekaan päästy tutustumaan ennen kuvausta. Kuvasuunnitelmat täytyi tehdä tilanteessa nopealla aikataululla. Välillä suunnitelmien teko takkusi ja työryhmän kokemattomuus tuli selkeimmin esille tällaisissa tilanteissa.

Kuvatuksi saatiin Suomen kaunista kesää ja tuotua pilottiin sitä kautta aurinkoinen tunnelma. Pieniä kuvituskuvia olisi pitänyt olla paljon enemmän. Esiintyjä oli kuvattu paljon ja tarinoitakin oli riittävästi, mutta leikkausvaiheessa kuvituskuvien vähäinen määrä aiheutti sen, että esiintyjien kertomia tarinoita ei voitu laittaa pilottiin, koska niiden tueksi ei ollut kuvituskuvaa.

2.4.2 Äänitys

Äänet ovat se toinen tapa, joilla katsojalle voidaan välittää matkailukokemus. Äänimaailmat ovat erilaisia ympäri maailman ja äänimaailma tuo tärkeän lisäarvon matkailuohjelmaan. Joten sen lisäksi, että äänittäjä äänitti juontajien dialogin, hän äänitti myös ympäröiviä ääniä, joilla voitiin rakentaa oikeanlainen äänimaailma äänileikkausvaiheessa.

Ohjelma äänitettiin puomittamalla ja langattomilla mikeillä. Se oli tälle ohjelmalle hyvä äänitystapa. Pieniä ääniä, erityisesti joen ääniä, olisi voitu äänittää vielä enemmän, jotta olisi ollut enemmän ääniä, joita hyödyntää äänimaailmaa rakennettaessa. Muutamissa keskustelutilanteissa dialogia ei saatu äänitettyä korkeatasoisesti, mikä taas aiheutti harmia leikkausvaiheessa.

Tässä formaatissa äänittäjän täytyy reagoida äärimmäisen nopeasti tilanteisiin, jotta odottamattomat ja spontaanit tilanteet saadaan äänitettyä. Vaihtoehtoisesti voidaan harkita äänittämiseen myös muita tapoja. Äänityslaitteet voivat kulkea esiintyjien mukana koko ajan esimerkiksi minidisc-muodossa, jolloin kaikki esiintyjien äänet saadaan tallennetuksi koko ajan. Tämä tietysti tarkoittaa sitä, että esiintyjien pitää ottaa osittainen, tai koko vastuu, ainakin omien ääniensä äänityksestä.

2.4.3 Tekniikka

Kamerana oli Panasonic DVCPRO HD. Kamera oli kooltaan pienehkö ja juuri sopivan kokoinen tuotantoon, jossa kameran täytyy olla koko ajan helposti saatavilla. Kameralla kuvattiin erikoisissa tilanteissa ja paikoissa, kuten kumiveneessä koskenlaskussa. Kamera oli kevyt kuljettaa ja vei vain vähän tilaa. Kyseinen kamera oli erittäin hyvä valinta ja saman kameran käyttöä ammattituotannossa voisi harkita, sillä sen tekninen taso riittää myös ammattituotantoon.

Kuvamateriaali kuvattiin HD muodossa muistikortille, josta se siirrettiin ulkoiselle kovalevyille. Sekä kuva- että äänisiirtojen takia mukana oli tietokone ja ulkoinen kovalevy, joille materiaalit siirrettiin aina kuvauspäivän päätteeksi. Kuvaussihteeri piti kirjaa otoista ja kirjoitti niistä tilanteen mukaiset kommentit kirjanpitoonsa.

Äänet äänitettiin puomittamalla ja langattomilla mikrofoneilla kovalevyille, josta äänet siirrettiin ulkoiselle kovalevyille talteen. Äänittäjä miksasi ääniä tarpeen mukaan äänitystilanteessa. Äänittäjä piti selkeää kirjanpitoa äänityksistään ja kirjanpito oli yhtenäinen kuvaussihteerin kirjanpidon kanssa.

2.4.4 Kalusto

Kalustoa otettiin mukaan reilusti, koska haluttiin kokeilla, mitä mukaan oikeasti tarvitaan ja mitä ei. Kaluston määrään vaikuttaa minne matkustetaan. Esimerkiksi mukana ollutta sähköä tuottavaa generaattoria ei tarvittu kertaakaan, koska liikuttiin alueilla, joissa sähköä oli koko ajan saatavilla. Mutta esimerkiksi Lapissa saatetaan olla sähkön ulottumattomissa niin kauan, että kamera-akut täytyy ladata generaattorin avulla.

Mukana ollutta kameran ajokalustoa eli rataa ja kevytlavettia ei myöskään käytetty. Syynä oli osaksi nopea aikataulu ja myös se, että eteen ei tullut tilannetta, jossa ajokaluston käyttö olisi ollut ehdottoman tärkeää. Ajokalusto vie paljon tilaa ja sen siirtely maastossa on työlästä. Ajokaluston mukaan ottoa kannattaa harkita tarkkaan. Ajokalustoksi voisi pohtia jotakin pientä pyörillä kulkevaa alustaa, johon kamera voidaan helposti ja nopeasti kiinnittää. Tai vaihtoehtoisesti kuvaaja voi käyttää steadycam-liiviä, johon kamera kiinnitetään ja jonka avulla saadaan kuvaan tasainen liike.

Valokaluston valitsemisessa oli muutama kriteeri, jotka huomioitiin. Kalusto ei saanut viedä paljon tilaa, sen kuljettaminen täytyi olla helppoa ja kaluston täytyi olla kevyttä. Valokaluston asentamisen täytyi olla nopeaa ja suhteellisen huomaamatonta. Huomaamattomuudesta oli se hyöty, että kuvaustilanne saatiin pidettyä luonnollisena ja neutraalina. Valojen pystytys ja niiden näkyminen ympäristöön vie aina huomiota itse tilanteelta. Tilanteen uniikkisuus on saatettu menettää siinä vaiheessa, kun valokalustoa vasta pystytetään. Valokaluston massiivisuus saattaa alkaa jännittää tilanteessa esiintyvää henkilöä. Matkailuohjelman viehätys perustuu osin luonnolliseen tilanteeseen, johon on astuttu tietämättä tai salaa. Tilanteen liiallinen lavastaminen saattaa tuhota tämän luonnollisuuden.

Kuvauksissa tehtiin haastatteluja, joten mukaan otettiin valoja, joilla esiintyjät ja haastattelutila voitiin valaista. Akulla toimivat pienet Led-tyyppiset valot olivat erittäin käteviä tähän tarkoitukseen. Ne vievät vain vähän tilaa ja niistä saatiin tehokas valo. Myös Kinoflow-merkkisillä valoilla valaistiin esiintyjien sisätiloissa kuvattuja juontoja.

Kuvauksiin sattui niin upea ilma, ettei ulos tarvittu valoja, mutta kasvoihin heijastettiin välillä valoa heijastimilla (refle). Heijastimien asentaminen käyttövalmiiksi ei vie paljon aikaa, joten nopeissakin tilanteissa niiden käyttö on mahdollista. Heijastimien hyvänä puolena on myös se, että ne ovat kevyitä ja ne vievät vain vähän tilaa.

Kuvauksissa liikuttiin kahdella autolla, joista toinen oli henkilöauto ja toinen oli paketti-auto. Työryhmän kuljettamiseen tarvittiin henkilöauto ja kaluston sekä matkatavaroiden kuljettamiseen tarvittiin pakettiauto. Pienemmällä määrällä autoja olisi ollut mahdollon lähteä matkaan, koska tila ei olisi riittänyt.

2.5 Jälkituotanto

Jälkituotantovaihe ei toteutunut aikataulullisesti laisinkaan niin, kuin alun perin oli suunniteltu. Syitä olivat muun muassa kuvaleikkaajan vaihtuminen ja tuottajille tarjoutuneet työmahdollisuudet työelämässä.

Leikkausvaiheessa ohjelman tyylin etsimiseen kului jonkin verran ylimääräistä aikaa. Jälkituotantovaiheessa onkin tärkeää, että on yksi määränpää, jota kohti kuljetaan ja kaikki kulkevat kohti samaa määränpäättä. Kuvaleikkaajalla, äänileikkaajalla, graafikolla

ja säveltäjällä täytyy olla selkeästi tiedossa, että mitä ollaan tekemässä. Näin heidän on helpompi toteuttaa yhteistä linjaa.

2.5.1 Kuvaleikkaus

Lopullisen muodon ohjelmalle toi kuvaleikkaus. Kuvaleikkauksessa pohdittiin mitä ohjelmassa haluttiin katsojalle kertoa. Ensiksi tehtiin 32 minuuttia pitkä raakaleikkaus, jossa kokonaistarina sai muotonsa.

Raakaleikkauksen pohjalta ryhdyttiin kirjoittamaan kertojaäänen (voiceover) tekstiä. Se oli helpompaa kirjoittaa tässä vaiheessa, kun tiedettiin mitkä tarinat valikoituivat ohjelmaan ja mitkä kohdat kaipasivat äänikerrontaa. Kertojaääni toi tarinaan tietoutta vierailupaikoista sekä lisämausteeksi letkeää meininkiä ja huumoria. Raakaleikkauksen pohjalta säveltäjä ryhtyi säveltämään musiikkia ja raakaleikkaus osoitti myös mihin paikkoihin olisi hyvä saada karttoja. Grafiikkaa ryhdyttiin suunnittelemaan ja toteuttamaan.

Toista leikkausversiota ryhdyttiin tekemään lyhentämällä kuvia radikaalisti ja lisäämällä tarinoin kuvituskuvaa. Tässä vaiheessa pilotin loppu muutettiin toimivammaksi kuin alkuperäisessä suunnitelmassa. Grafiikka laitettiin paikoilleen ja pilotin rytmi hahmottui paremmin. Toinen leikkausversio oli 27 minuuttia pitkä.

Kertojaäänet äänitettiin ja liitettiin kolmanteen leikkausversioon. Ensimmäisiä musiikkisävellyksiä kokeiltiin kuvaleikkaukseen. Kuvia lyhennettiin ja tarkennettiin edelleen. Karttojen ja kuvien ristikkäisleikkaukset laitettiin paikoilleen, henkilöiden esittelyt ja lopputekstit saivat lopullisen muotonsa. Alkuun leikattiin alkutunnuksen kuvat ja asennettiin paikoilleen.

Alkutunnukseen haettiin reipasta, iloista ja tapahtumarikasta tunnelmaa. Alkutunnukseen leikattiin hauskoja tapahtumia, joiden toivotaan herättävän katsojan mielenkiinnon ohjelmaa kohtaan ja koukuttavan hänet katsomaan ohjelmaa, jotta hän saa vastuksen siihen, mikä on johtanut alkutunnuksessa nähtyihin tapahtumiin. Kolmannesta leikkausversiosta kuvat laitettiin värimääritykseen ja leikkauksen kestosta tuli niin lopullinen, että äänileikkaus aloitettiin.

Viimeinen kuvaleikkausvaihe oli lähinnä teoksen kokoamista. Värimääritellyt kuvat toimivat leikkauksen pohjana. Äänileikkaus, joka sisälsi kertojaäänet ja musiikin, yhdistettiin kuvaan. Kuvat viimeisteltiin ristikkäisleikkauksilla ja grafiikka laitettiin liikkumaan. Alkutekstit lisättiin ja lopputekstit tarkistettiin. Kuvaleikkaus valmistui ja lopullisesta ohjelmasta tuli 25 minuutin pituinen.

Kuvaleikkauksen suurin ongelma oli kuvituskuvien vähäinen määrä. Esiintyjistä ja käsikirjoitetuista tarinoista löytyi hyvin kuvamateriaalia, mutta niitä tukevaa kuvituskuvaa ei ollut. Lyhyitä kiinnostavia pieniä yksityiskohtia ei kuvattu riittävästi. Kuvaleikkausvaiheessa esiintyjien juontoja ja kertomuksia leikattiin pois paljon, mutta kaikki pienetkin kuvituskuvat käytettiin, jotta saatiin luotua oikeanlainen matkailuohjelman tuntu.

2.5.2 Äänileikkaus

Äänileikkaus koostui äänen tasojen muokkauksesta, äänien siivoamisesta ja korjaamisesta sekä äänitehosteiden lisäämisestä. Äänitehosteita lisättiin muutamiin kohtiin tuomaan tunnelmaa. Muuten äänimaailma perustui pitkälti äänitettyyn materiaaliin.

Äänenkorjauksia tehtiin jonkin verran, muttei normaalia enempää. Äänimaailma pidettiin selkeänä ja ilmavana. Äänileikkaus sujui yllättävän mutkattomasti, mikä helpotti muuten niin pitkäksi venynyttä leikkausvaihetta.

2.5.3 Musiikki

Musiikin pilottiin sävelsi ammattimuusikko. Tällä kertaa tehtiin niin, että musiikki sävellettiin kuvien mukaan. Kokemattomalle kuvaleikkaajalle oli helpompaa leikata kuvat ilman musiikkia ja sävellyttää musiikki kuvien mukaan. Tämä olisi voitu tehdä myös toisinpäin, eli musiikki säveltää ensin ja sitten leikata kuvat musiikin tahtiin.

Musiikkia pilottiin tuli kaikkiaan noin 9 minuuttia ja se nousee pääosaan muutamissa kohdissa, joissa katsellaan maisemia ja tunnelmoidaan. Musiikista tehtiin kokonaisuus, jossa sama teema toistui eri soittimilla soitettuna. Tämä yhtenäinen musiikkiteema yhtenäisti ohjelmaa.

Matkailuohjelmassa musiikin säveltäjä lienee säilyttämisen arvoinen, koska säveltäjä voi perustaa sävellyksen kuviin ja haluttuun tunnelmaan. Musiikkikirjaston käyttö on toinen vaihtoehto, mutta saadaanko valmiiksi sävelletyllä musiikilla juuri haluttu tunnelma ja oikeanlainen rytmi? Kuvaleikkauksen rytmiä voidaan käyttää sävellyksen pohjana. Näin musiikki on rakennettu kuvaa varten, eikä kuvaa ole pakkoa rakentaa musiikin mukaan.

2.5.4 Grafiikka

Grafiikalla on pilotissa tärkeä rooli. Grafiikalla saatiin aikaan katsojalle tärkeää tiedonkulkua karttojen muodossa ja tietoisuina ohjelmassa mukana olevista henkilöistä. Grafiikalle tuli myös suurempi merkitys siksi, että jo käsikirjoitusvaiheessa tehtiin tietoinen valinta siitä, ettei itse matkustamista kuvata laisinkaan vaan keskitytään kuvaamaan matkakohteita. Tämä tietoinen valinta osoittautui suuremmaksi ongelmaksi leikkauksivaiheessa kuin uskottiinkaan. Graafisella kartalla jouduttiin paikkaamaan siirtyminen paikasta toiseen, jota ei kuvalla voitu näyttää, koska kuvia ei ollut. Näin saatiin lisättyä matkailuohjelmaan oleellisesti liittyvää matkustamisen tunnetta.

Alkutunnuksen grafiikkaan olisi voitu panostaa enemmän, koska alkutunnuksen ja loputekstien tyylittelyllä olisi saatu ohjelmaan omaperäinen ilme. Valitettavasti alkutunnus ei saanut haluttua graafista ilmettä graafikon kokemattomuuden johdosta. Grafiikka on tarvittaessa hyvä apuväline, mutta myös väline, jolla ohjelmasta voidaan tehdä tyylitön. Pilotissa vältettiin rönsyilyä ja grafiikkaa, jolla ei ole merkitystä tarinantalta.

2.5.5 Värimäärittely

Kuvaa haluttiin jälkikäsitellä vain värimäärittelyllä. Ohjelmaan ei haettu mitään tiettyä tyylittelyä väreillä, vaan haluttiin näyttää kuvamateriaali sellaisena kuin se kuvattiin. Värimäärittelyn tarkoitus oli tehdä kuvamateriaalista yhtenäinen ja korjata muutamien kuvien värivirheet. Onneksi kuvauksiin sattui hyvä ilma, sillä erittäin huonon sään iskiessä, olisi kuvien värimaailmaa jouduttu muokkaamaan rajummin kesäisen ja aurinkoisen tunnelman varmistamiseksi.

Kuviin ei laitettu erikoistehosteita, koska niiden ei uskottu tuovan ohjelmaan lisäarvoa. Erikoistehosteiden tekeminen on aikaa vievää, joten niiden tekeminen lisää kustannuksia.

2.5.6 Ohjelman vastaanotto

Valmis pilotti esitettiin ohjelman tuottajalle Metropolia Ammattikorkeakoululle. Katsojaraati koostui elokuvan ja television koulutusohjelman opettajista, jotka ovat televisio- ja elokuva-alan ammattilaisia. Iältään he sopivat ohjelman toivottuun katsojaryhmään. Tiedossa ei ollut heidän mielenkiintoaan matkustamiseen.

Ideasta, ohjelmaformaattista ja pilotin tunnelmasta pidettiin paljon. Ohjelman paikallisuudesta kertova tyyli sai paljon kiitosta ja kiiteltiin myös tuottajien uskallusta laittaa itsensä peliin esiintyjinä. Raadin mielestä vaati rohkeutta osoittaa vierailukohteiden nostattamat oikeat tunteet eikä kirjoittaa tunnetiloja valmiiksi käsikirjoitukseen. Raati piti myös siitä, että tarinassa kulki kaksi matkalaista. Tämä toi ohjelmaan kahden matkalaisen keskinäisen tarinan ja oli hauska seurata heidän yhteistä matkaansa. Ohjelman omaperäisyyden koettiin olevan Suomen paikallisuuteen tutustumisessa ja kahden matkalaisen keskinäisessä tarinassa.

Raadin mielestä paremmalla grafiikalla ohjelmalle olisi saatu lisäilmettä. Raati uskoo että, ohjelmaformaattille on markkinarako televisiossa, koska vastaavanlaisia ohjelmia ei tällä hetkellä televisiossa esitetä. Raati oli myös sitä mieltä, että jo pilotin laatu pärjäisi vertailussa muille televisio-ohjelmille.

3 Kustannuslaskelma

Joen varrella -matkailuohjelman tuotannon kustannusten tutkimista varten laadittiin kustannuslaskelma (Liite 3). Kustannuslaskelma laadittiin tilanteelle, jossa tuotetaan *Joen varrella* -matkailuohjelmaformaattiin perustuva kuusiosainen televisio-ohjelma. Tuotanto toteutetaan ammattituotantona, joten kustannuslaskelmaan on laskettu tuotannon todelliset kustannukset. Tuotantotavassa on otettu huomioon pilotin toteutuksesta opitut asiat ja tuotantotapaa on mietitty järkevämmäksi ja kustannustehokkaaksi säilyttäen kuitenkin ohjelman tasokkaan laadun.

Keskustelu tuottaja Mika Mäkisen kanssa vei siihen johtopäätökseen, että kustannuslaskelma kannattaa laskea kerralla kaikille kuudelle jaksolle. Tällä tavoin saadaan esituotannon kustannukset jaettua kaikkien kuuden jakson kesken. Kun kustannuslaskelmassa lasketaan kokonaiskustannus kuuden jakson tuottamiselle, niin yhden jakson keskihinta saadaan jakamalla kokonaiskustannukset kuudella.

Mäkinen ehdotti, että kaikki jaksot kuvataan putkeen, jotta matkakustannuksissa säästettäisiin ja työryhmä voidaan palkata kuukausipalkalla (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). Jos jaksoja ei tehdä putkeen, työntekijät palkataan päiväpalkalla. Elokuva ja televisio työntekijöiden työehtosopimuksen mukaan kuukausipalkalla palkkaaminen on edullisempaa kuin päiväpalkalla palkkaaminen (Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry). Alalla on tapana, että lyhyet projektit tehdään päiväpalkalla ja pitkät projektit kuukausipalkalla. Pitkät projektit ovat yleensä useamman kuukauden mittaisia. Kustannuslaskelmassa kuvausryhmän palkat lasketaan kuukausipalkan mukaan vaikka kyseessä onkin lyhyehkö projekti, sillä kuukausi antaa hyvän lähtökohdan käytettävälle ajalle. On selkeää laskea kuvausjakson hinta, kun sen pituus on kuukausi.

Haastavaa kustannuslaskelman tekemisestä tekee realismi. Kustannukset on pidettävä jokseenkin kilpailukykyisinä, mutta samanaikaisesti täytyy ymmärtää mikä on formaatin vaatima määrä aikaa. Miten laatu saadaan pidettyä korkealla ja kustannukset alhaisina? Mikä on laadun ja kustannusten välinen oikea suhde? Mielessä on pidettävä myös se harmittava tosiasia, jonka tuottaja Mika Mäkinen haastattelussa sanoi: "Televisio-ohjelmat ovat kertakäyttötavaraa" (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). Niin on tämäkin ohjelma. Kuinka paljon ollaan valmiita maksamaan kertakäyttöohjelmasta? Jonkinlainen tasapaino laadun ja kustannusten välille on löydettävä. Helppoa se ei ole.

Kustannuslaskelma on jaettu kahteen osaan: kiinteisiin ja muuttuviin kuluihin. Näin voidaan tarkastella missä kuluissa mahdollisesti voidaan säästää ja missä ei. Kiinteisiin kuluihin ei pystytä vaikuttamaan, koska ne ovat muun muassa lain ja työehtosopimusten mukaisia palkkakuluja. Muuttuvat kulut muuttuvat käsikirjoituksen ja matkakohteiden mukaan. Muuttuviin kuluihin on tehty laskelmat, jotka perustuvat pilotin käsikirjoitukseen. Muuttuvat kulut on laskettu kustannuslaskelmaan, jotta saadaan jonkinlainen käsitys kokonaiskustannuksista, ja siitä millaisia summia muuttuvat kustannukset voivat olla. Kustannukset on pyritty pitämään mahdollisimman realistisina. Kustannuslaskel-

massa ei ole huomioitu mahdollisia lahjoituksia tai yhteistyöstä saatavia hinnanalennuksia tai esimerkiksi kalustovuokrasta mahdollisesti saatavaa alennusta.

Suurimmat kulut ovat palkkakustannukset. Jotta kustannuslaskelmaa on helpompi ymmärtää, on laadittu tuotantoaikataulu (liite 4), josta selviää kuinka monta työntekijää tuotannossa on töissä, milloin he ovat töissä ja kuinka kauan. Tämä selventänee palkkakustannusten koostumusta ja jakautumista eri henkilöiden välille.

3.1 Esituotanto

Esituotannossa kiinteitä kuluja ovat palkkakulut, jotka liittyvät ohjelman käsikirjoittamiseen, taustatoimittamiseen ja kuvausjakson suunnitteluun. Tuottaja työskentelee kuukausipalkalla ja hänet on palkattu koko tuotannon ajaksi. Hänen tehtävänä on myydä ohjelma kanavalle ja hankkia sille rahoittajia. Tälle osalle tuottajan työtä on mahdollista laskea hintaa, koska ei ole mahdollista sanoa kuinka kauan tuottajalla menee tähän työhön aikaa. Kustannuslaskelmassa tuottajan palkka lasketaan alkavaksi esituotantovaiheesta. Esituotannon aikana tehdään myös käsikirjoitus, ja jokaisesta käsikirjoitetusta jaksosta maksetaan palkkio.

Esiintyjän roolia tässä formaatissa on pohdittava vielä hetki. Pitäisikö hänen olla näyttelijä tai tunnettu juontaja? Toisiko se formaatille lisäarvoa? Keskustelu asiasta Mika Mäkisen kanssa toi johtopäätökseen, että tämä formaatti ei kaipaa esiintyjäksi tunnettua näyttelijää tai juontajaa, koska tässä toimitetaan katsojalle tietoa ja ohjelmasta voi saada hyvin mielenkiintoisen ilman kuuluisaa esiintyjää. Mutta esiintyjän valintaan vaikuttaa paljon se, mille kanavalle ohjelma myydään. Ylälle myytäessä esiintyjä voi olla toimittaja, mutta kaupalliselle kanavalle myytäessä esiintyjän luultavimmin täytyy olla jo ennalta tunnettu ja suosittu juontaja tai näyttelijä. (Mäkinen haastattelu 25.1.2011.)

Kustannuslaskelmassa lähdettiin ajatuksesta, jossa esiintyjän ei tarvitse olla näyttelijä tai kuuluisa juontaja. Näin ollen taustatoimittaja on sama henkilö kuin esiintyjä. Toimittaja sopii esiintyjäksi tällaiseen formaattiin hyvin, koska käsikirjoitus ei perustu näyttelijän tai julkisuuden henkilön tekemään matkaan vaan enemmänkin asiantiedon toimittamiseen katsojalle hausalla tavalla. Taustatoimittaja liittyy joukkoon kun käsikirjoituksen runko on olemassa. Toimittajalla on kuukausipalkka ja kuvausjaksolla myös toimittaja tekee ylitöitä.

Esituotantovaiheessa mukana on myös kuvauspaikkojen etsijä (scouting). Kuvauspaikkojen etsijä voi olla joko yksi ja sama henkilö, tai sitten käytetään useampaa paikallista henkilöä. Kustannuslaskelmassa laskettiin kulut yhdelle kuvauspaikan etsijälle, joten kuvauspaikkojen etsimismatkalle on laskettu myös majoituskulut ja päivärahat. Tässä tapauksessa palkkakulut ovat kiinteitä kuluja mutta majoitus, polttoainekulut ja päivärahat ovat muuttuvia kuluja. Tämä perustuu siihen, että kuvauspaikkoja voi etsiä useampi paikallinen henkilö, jolloin ei tarvitse matkustaa pitkiä aikoja ja matkoja. Kustannuslaskelmassa on varattu kuvauspaikkojen etsintään vajaa kaksi päivä/jakso. Yhteensä etsinnälle on varattu aikaa kymmenen päivää.

Esituotannossa tehdään aikataulut, joiden paikkansa pitävyys on suorassa vaikutuksessa palkkakustannuksiin. Kuvausjakso pitää suunnitella tarkasti sekä aikataulun että vierailukohteiden ja matkajärjestelyjenkin suhteen. Varsinaisia kuvakäsikirjoituksia ei voida tehdä, koska kuvauspaikat eivät ole ennalta tuttuja eikä tilanteita voida tarkasti etukäteen suunnitella, koska ne on tarkoitus taltioida realistisesti. Tästä johtuen kuvausryhmällä ei ole ennakkosuunnittelupäiviä, vaan kuvausryhmä pitää tuotantopalaveria. Tuotantopalaverien tarkoitus on varmistaa, että kuvausryhmä ymmärtää ohjelman käsikirjoituksen, kuvausaikataulun, ovat tietoisia matkajärjestelyistä ja voivat etukäteen käydä läpi tulevat haasteet.

3.2 Tuotanto

Kuvausryhmässä on neljä henkilöä: toimittaja-esiintyjä, ohjaava kuvaaja, äänittäjä ja tuottaja. Kuvausryhmän kaikki palkkakulut ovat kiinteitä kuluja. Toimittaja sekä etsii taustatietoa että esiintyy ohjelmassa. Myös kuvausjaksolla hän keskittyy asiantiedon keräämiseen, sillä tärkeää tietoa kertyy myös kuvausjakson aikana. Taustatiedoista ja keräämästään asiantiedosta, hän kirjoittaa kertojaäänien tekstit (voiceover), jotka äänitetään matkan päätteeksi tai leikkausvaiheessa.

Kuvaaja on ohjaavakuvaaja. Tuottaja Mika Mäkinen kertoi, että juuri kuvaaja usein ohjaa tällaiset tuotannot (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). Kuvaaja havainnoi tilanteen ja koska hänellä on suuri rooli tuotannossa muutenkin, ohjaajan rooli sujuu kuvaajalta tällaisessa formaatissa luontevasti. Tämä on myös aikaa ja rahaa säästävä ratkaisu.

Äänittäjä on tärkeä osa työryhmää etenkin kun äänileikkaukselle on aikaa minimaaliseksi. Äänittäjän tehtävä on taltioida matkalla äänimaailma ja ääniä, joita äänileikkaaja voi käyttää hyväksi äänileikkauksessa. Hyvä ja tarkka äänittäjä vähentää äänileikkaajan työtä. Kun äänittäjän tekemä työ on hyvää, voidaan käyttää luonnollista ääntä mahdollisimman paljon.

Tuottaja on mukana kuvauksissa useammasta syystä. Hän on vastuussa kokonaisuudesta ja pystyy seuraamaan kuvauksissa kuvattua materiaalia ja tekemään tuotantoon liittyviä ratkaisuja välittömästi. Mäkinen puhui haastattelussa siitä, että tuottaja pystyy myös äänittämään ja kuvaamaan kakkoskameralla (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). Kakkoskuvaajana toimiminen onkin hyvä idea ja helpottaa esimerkiksi haastattelun kuvaustilanteita valtavasti. Tuottaja myös huolehtii tuotannon sujuvuudesta ja tekee tuotantoraportit sekä hoitaa juoksevia asioita kuvauksissa. Hän korvaa mahdollisen tuotantoassistentin. Harkinnan mukaan tuottaja voi toimia esiintyjän aisaparina, jos halutaan edelleen pitää kiinni siitä, että formaatissa on kaksi matkalaista. Tässä laskelmassa tuottaja on toinen esiintyjä.

Kustannuslaskelma on laskettu niin, että kuvauspäiviä on yhteensä kaksikymmentä. Yhdelle jaksolle on varattu 3,5 kuvauspäivää. Tämä tiukka aikataulu perustuu muutamaisiin asioihin. Kun jaksot kuvataan putkeen, tulee kuvausmatkasta juuri kuukauden pituinen. Kuvausryhmän palkkojen laskenta selkeytyy, kun palkat on mahdollista laskea kustannuslaskelmaan kuukausipalkkoina. Kalusto voidaan vuokrata tasan neljäksi viikoksi ja tällä tavoin hyödyntää kaluston viikkovuokra alennus.

Matkapäivien määrässä voidaan säästää, kun kaikki kuusi jaksoa kuvataan yhteen putkeen. Reitti suunnitellaan niin, että joet kuvataan toisiinsa nähden peräkkäisessä järjestyksessä. Ei siis palata aina alkupaikkaan, vaan jatketaan matkaa joelta toiselle. (Mäkinen haastattelu 25.1.2011.)

Lisäksi molemmissa haastatteluissa käydyt keskustelut vaikuttivat kuvauspäivien määrään. Samuli Norhomaa kertoi, että *Kenraali Pancho ja pojat Pohjoiskalootilla* -matkailu- ja kalastusohjelmaa kuvattiin 2,5 päivää/jakso. Mika Mäkinen kertoi, että *Eräkuksa*-matkailuohjelmaa kuvattiin myös saman verran eli 2,5 päivää/jakso. Kuvauspäivälaskelmissa tämä ammattilaisten näkemys otettiin huomioon, mutta samalla huomioitiin *Joen varrella* -matkailuohjelman formaatti, joka on erilainen kuin Norhomaan ja

Mäkisen tuottamien ohjelmien formaatit. *Joen varrella* –matkailuohjelmassa matkustetaan pidempiä matkoja. Norhomaan ja Mäkisen tuottamat matkailuohjelmat pysyvät enemmän paikoillaan, joten niiden tuotannossa aikaa ei kulu niin paljon matkustamiseen. (Mäkinen haastattelu 25.1.2011; Norhoma haastattelu 24.1.2011).

Majoituskulut on laskettu sen mukaan, että matkalla ollaan putkeen neljä viikkoa eli 25 päivää. Tähän ajanjaksoon sisältyvät työpäivien lisäksi työryhmän vapaapäivät, joita kertyy tuolle ajalle kuusi. Myös vapaapäiville työnantaja kustantaa työntekijöille majoituksen (Vettainen puhelinneuvonta 11.3.2011). Työpäivät ovat 10-tuntisia, jolloin ylityötä tehdään kaksi tuntia/päivä. Tämä on päivittäistä ylityötä, josta maksetaan 50 % ylityökorvaus (Vettainen puhelinneuvonta 11.3.2011).

Vaihtoehtoisesti voidaan kuvata kolme kuuden päivän viikkoa, jolloin arkityöpäivät ovat 8-tuntisia ja ylityöpäivä lauantait ovat 6,5-tuntisia. Tämän tavan hyötynä on se, että päivät eivät ole normaalia pidempiä, joten työryhmä jaksaa pitkän työjakson paremmin. Kun kuvauspäiviä on kuusi/viikko, aikaa vievää matkustamista voidaan jakaa useammalle päivälle. Näin toimiessa vapaapäiviä kertyy ajalle vain kolme. Lauantaipäivien työtunnit ovat viikoittaista ylityötä, jolloin kaikista lauantain työtunneista maksetaan 50 % ylityökorvausta (Vettainen puhelinneuvonta 11.3.2011). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos kustannukset halutaan pitää samana, työtunteja tehtäisiin tässä mallissa 3,5 tuntia/viikko vähemmän, kuin jos arkityöpäivät ovat 10-tuntisia ja lauantait vapaapäiviä. Kustannuslaskelma on laskettu niin, että ylityöt tehdään päivittäisenä ylityönä ja vapaapäiviä on viikossa kaksi. Jokaiselta päivältä, myös vapaapäivältä, maksetaan työntekijälle päiväraha (Vettainen puhelinneuvonta 11.3.2011).

Eri jaksoissa on useita yleisiä muuttuvia kuluja, joita ei pystytä tarkasti määrittelemään. Muuttuvia kuluja ovat muun muassa matkakulut eli yöpymispaikan hinta ja matkustuskulut. Rekvisiittakulut, kuten veneiden ja polkupyörien vuokrat ja muut jakson käsikirjoituksen mukaan vaihtuvat kulut. Erityisvarusteille, kuten kalastusvarusteille, ei ole kustannuslaskelmassa laskettu hintaa, mutta sellaisiakin saatetaan tarvita.

Esiintyjien halutaan näyttävän siisteiltä, joten parturi- ja kampaamokäynneistä, sekä vaatteista tulee kuluja. Pukusuunnittelu tehdään esituotannossa ja sen voi tehdä tuottaja ja toimittaja, joten siihen ei tarvitse palkata erillistä henkilöä. Vaatteet eivät ole ohjelmassa pääosassa, mutta niiden täytyy olla käytännöllisiä ja matkailuun sopivia

vaatteita, jotka henkivät katsojalle matkailutunnelmaa. Esiintyjät tekevät itse maskeerauksen kuvauspaikalla, joten maskeeraajasta ei tule kuluja, mutta toki joitain kuluja tulee maskeeraustarvikkeista.

Kustannuslaskelmaan on määritelty peruskalusto, jonka mukaan lasketaan kaluston kiinteä kulu. Peruskalustoon kuuluu: kamera Panasonic G-HPX171 DVCPRO HD P 3CCD ja vaihto objekti, kenttä-äänityskalusto, mikseri, kovalevytallennin, langattomat mikrofonit, puomi ja mikrofoni, sekä pieni valokalusto, jolla voidaan tarvittaessa valaista esimerkiksi sisätiloissa tapahtuvia juontoja ja haastatteluja. Kaluston vuokrahinta on laskettu neljän viikon mukaan.

Peruskaluston lisäksi voidaan vuokrata vaikka minkäläistä lisäkalustoa, esimerkiksi kamera-ajaja varten, mutta niiden kuluja ei ole laskettu kustannuslaskelmaan. Tällaista kalustoa voidaan vuokrata budjetin puitteissa, jos tarinaa tukemaan tarvitaan erityiskalustolla tehtyjä kuvia. Silloinkin erityiskalusto vuokrataan vain muutamiksi päiviksi. Erityiskaluston määrä on muuttuva tekijä, joka vaikuttaa valtavasti budjettiin.

3.3 Jälkituotanto

Kuvaleikkaukselle on laskettu aikaa viisi päivää/jakso ja äänileikkaukselle yksi päivä/jakso. Tämä perustuu sellaiseen näkemykseen, että kuvaleikkaus on tämän tyyppiseen ohjelmaan työläämpää kuin äänileikkaus, koska katselukokemus perustuu voimakkaasti visuaalisuuteen, jota äänet tukevat. Kuvaleikkauspäivien määrä perustuu Mäkisen kokemukseen *Eräkuksa* -matkailuohjelman kuvaleikkauksen kestosta (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). Myös Norhomaa päätyi samaan kuvaleikkauspäivien määrään perustaen tietoutensa *Kenraali Pancho ja pojat Pohjoiskalootilla* –matkailu- ja kalastusohjelman kuvaleikkaukseen (Norhomaa haastattelu 24.1.2011).

Mäkinen vakuutti haastattelussa sitä, että tällaisessa formaatissa kustannusten kurissa pitämiseksi kuvaleikkaaja tekee myös äänileikkauksen (Mäkinen haastattelu 25.1.2011). *Joen varrella* -matkailuohjelman kustannuslaskelmaan on kuitenkin laskettu äänileikkaukselle 1 päivä/jakso, koska matkailuohjelmassa äänimaailma on tärkeä katselukokemuksen vahvistaja. Elokuvatuotantoon sopiva äänien viimeisen pilkun viilaaminen ei ole tarpeellista tämän tyyppisessä formaatissa, mutta äänileikkaukselle varataan omaa aikaa, jotta äänileikkaaja voi rakentaa ohjelmalle oman äänimaailman.

Koska kuvaleikkaukselle on varattu äänileikkausta enemmän aikaa, kuvaleikkaaja put-saa äänet jo kuvaleikkausvaiheessa äänileikkaajan neuvojen mukaan.

Ääni- ja kuvaleikkaus ovat kiinteitä kuluja, koska ne ovat palkkakuluja. Kuvaleikkaaja on palkattu kuukausipalkalla, koska leikkaaminen kestää useita viikkoja. Äänileikkaaja palkataan päiväpalkalla, koska äänileikkauspäiviä on vain muutamia.

Ohjelmaan ei tehdä erikoistehosteita. Kuvamateriaalille tehdään vain värimääritys, jonka tekee kuvaleikkaaja. Kuvaleikkaaja tekee perusvärimäärityksen, jossa kuvien väritasot laitetaan kohdalleen ja tarvittaessa parannellaan satunnaisten kuvien väriä. Ohjelmaa ei tyylitellä kuvien värityksillä. Graafikolta tilataan ohjelmalle yhtenäinen grafiikka. Grafiikan tekoon on laskettu viisi päivää. Kulut ovat kiinteitä palkkakuluja.

Säveltämällä ohjelmaan tilausmusiikki, musiikki saadaan tukemaan kuvaa ja musiikin avulla voidaan luoda ohjelmaan haluttua tunnelmaa. Musiikki voi perustua muutamiin teemoihin, jotka ovat helposti muuteltavissa tunnelman mukaan. Musiikin säveltä-miseen on laskettu aikaa kuusi päivää eli yksi päivä/jakso ja äänitysstudion kulut. Säveltä-jän palkkakulu ja äänitysstudio ovat kiinteitä kuluja.

Mäkinen kehotti tutkimaan tulisiko valmiin katalogimusiikin ostaminen edullisemmaksi kuin tilausmusiikin säveltäminen. Hän kertoi, että katalogimusiikin kirjastot ovat laajat, ja niistä löytyy matkailuohjelmaformaattiin sopivaa musiikkia. (Mäkinen haastattelu 25.1.2011.)

Katalogimusiikin hinnaksi tulee 725 €/jakso. Tämä perustuu Universal Publishing Pro-duction Music -yhtiön katalogimusiikin hinnastoon, jossa valtakunnallisen televisio-ohjelman musiikki maksaa 0,70 €/sekunti, kun kyseessä on televisiosarja, jossa on yli kaksi jaksoa. Laskelmassa laskettiin ohjelmaan musiikkia 1000 sekuntia, eli noin 16 minuuttia. Musiikin määrä on reilusti mitoitettu, sillä pilotissa musiikkia oli vain 9 mi-nuuttia ja se täytti ohjelman juuri sopivasti. Lisäkuluna tulee vielä ohjelmatunnisteen hinta, joka on 150 €/30 sekunnin tunniste. Kuudelle jaksolle jaettuna tunnisteen hinta on 25 €/jakso. (Universal Publishing Production Music.)

Universal Publishing Production Music -yhtiön katalogimusiikista ei tarvitse erikseen maksaa Gramexin tallenteen kopioimiskorvausta, koska katalogimusiikin hinta sisältää

tämän maksun (Wilska-Lehtonen puhelinneuvonta 30.3.2011). Katalogimusiikin hinta sisältää myös Teoston tallennuskorvausmaksun (Brück puhelinneuvonta 30.3.2011).

Kustannuslaskelmassa tilausmusiikin sävellyskulut ovat 2766 € eli 461 €/jakso. Tilausmusiikista ei tarvitse maksaa Gramexin tallenteen kopioimiskorvausta, koska kyseessä ei ole tallenne vaan sävellys. Teoston säveltäjän tekijäkorvausmaksu valtakunnallisesta televisio-ohjelmasta on 1,01 €/sekunti (Teosto). Kun musiikkia on ohjelmassa 1000 sekuntia eli 16 minuuttia, tekijäkorvausmaksu on 1010 €/jakso.

Katalogimusiikin hinnaksi tulee 725 €/jakso ja tilausmusiikin hinnaksi 1471 €/jakso. Katalogimusiikin käyttö tulee puolet edullisemmaksi kuin tilausmusiikin. Tuottajan täytyy päättää, tuoko tilausmusiikin käyttö ohjelmaan laatua ja sisältöä, jota katalogimusiikilla ei saada aikaiseksi. Kustannuslaskelmassa musiikin hinta on laskettu tilausmusiikin mukaan.

3.4 Yhteenveto

Lopullinen hinta kuudelle jaksolle 5 % hallintokuluilla sekä 10 % varauksella satunnaisiin kuluihin on 128 648 €. Yhden jakson hinta on 21 441 €. Hinta koostuu kiinteistä ja muuttuvista kuluista. Kiinteät kulut kuudelle jaksolle ovat 81 081 € ja muuttuvat kulut 36 250€. Yhden jakson kiinteät kulut ovat 13 514 € ja muuttuvat kulut 6 042 €.

Kiinteät kulut ovat suurimmaksi osaksi palkkakuluja, joiden muuttumiseen voidaan vaikuttaa työntekijöiden ajankäytöllä. Muuttuviin kuluihin voidaan vaikuttaa useammalla tavalla kuin kiinteisiin. Muuttuviin kuluihin voidaan vaikuttaa esimerkiksi majoituspaikan valinnalla.

4 Ohjelmapaikka

Alkuperäisessä suunnitelmassa ohjelmapaikaksi ajateltiin YLE 2 kanavan tiistain tai keskiviikon ohjelmapaikkaa klo 19.20-19.50. Kanava ja ohjelmapaikka huomioitiin jo käsikirjoitusvaiheessa ja pilotti tuotettiin sen mukaan, että ohjelma myydään ensisijaisesti Yle 2 kanavalle. Tarkastellaan kuitenkin vielä muita mahdollisia kanavapaikkoja (Liite 5).

YLE 2 kanavan ohjelmapaikalla tiistaisin klo 19.20-19.50 on pitkään esitetty *Matkapassi* -matkailuohjelmaa. Nyt ohjelmapaikkaa on muutettu ja *Matkapassi* -matkailuohjelmaa lähetetään arkipäivisin päivällä ja lauantai-iltaisoin klo 18.00. Peruskanavilla YLE 1 ja MTV3 ei tällä hetkellä esitetä matkailuohjelmia. Nelosella esitetään Turkkiin sijoittuvaa *Matkaoppaat* -ohjelmaa, joka on paremminkin tositv- kuin matkailuohjelmaformaatti. (Finnpanel; Yleisradio1.)

Laajennetaan ohjelmapaikkatutkimus peruskanavien lisäksi kanaville YLE Teema, Sub, Jim ja Liv, koska peruskanavilla ei juurikaan ole ohjelmapaikkoja suomalaiselle matkailuohjelmalle. Kanavien Yle Teema, Sub, Jim ja Liv esityslistoilla on monia suomalaisia matkailuohjelmia kuten: *Kill Arman, MadVentures, Kenraali Pancho ja Pojat Pohjoislatilla, Eräkuksa, Moottoripyörä päiväkirjat ja Sisustusmatkalla Minnan kanssa*. (Finnpanel; Yleisradio1; Televisio-ohjelmaopas.) Nämä kanavat vaikuttavat tällä hetkellä potentiaalisimmilta suomalaisen matkailuohjelman ostajilta.

Kanavien esityslistoihin pohjaten ohjelmalle kannattaisi hakea ohjelmapaikkaa seuraavilta televisiokanavilta: YLE 2, YLE Teema, Sub, Jim ja Liv. *Joen varrella* -matkailuohjelma on kuitenkin alkuperäisesti käsikirjoitettu ja toteutettu myytäväksi YLE 2 kanavalle. Ohjelman sisältö on asiapohjainen ja leikkaus rauhallisempaa kuin mainoskanavilla. Jos ohjelmaa lähdetään myymään Subille, Jimille ja Liville, ohjelman sisältöä täytyy muokata näiden kanavien kohderyhmälle sopivammaksi.

Keskimäärin matkailuohjelmat ovat keränneet katsojia noin 50 000, mutta niiden lähetysajat ovat olleet kaukana päälähetysajasta (prime-time) (Finnpanel). Keskimääräisistä katsojaluvuista voimme päätellä, että matkailuohjelmasta ei helposti tule kanavan katsoutta ohjelmaa. Se on kuitenkin hyvää perusviihdettä, jolle löytyy oma uskollinen katsojakuntansa. Koska matkailuohjelma ei välttämättä ole paras vetonaula katsojien suhteen, ohjelmapaikka tulee sijoittumaan päälähetysajan ulkopuolelle. Realistinen kanavapaikka-aika voisi olla klo 17.00-19.00 välillä.

Jos ohjelmapaikka on alkuillassa, kannattaa myös lapset huomioida ohjelman sisällössä. Alkuperäiseen kohderyhmään lapset eivät kuuluneet, mutta tarvittaessa sisältöä voidaan muokata myös lapsia kiinnostavaksi, esimerkiksi lisäämällä tarinaan kolmas matkalainen, joka on lapsi ja käymällä lapsia kiinnostavissa kohteissa.

5 Yhteenveto

Jotta matkailuohjelmassa voidaan säilyttää kiireettömyyden tunne katsojille asti, myöskään työryhmällä ei saa olla kiire. Aika on rahaa, jota ammattituottajien mukaan ei liiaksi ole (Mäkinen haastattelu 25.1.2011; Norhomaa haastattelu 24.1.2011). Keskenään siis riitelee aika ja raha. Tuottajan täytyy tarkkaan pohtia mikä on ohjelman hinta. Halutaanko ohjelma myydään kanavalle, vaikka siitä ei makseta koko tuotannon hintaa, vai myydäänkö ohjelma kanavalle vain, jos siitä saatava hinta kattaa kaikki tuotannon kustannukset?

Kustannuslaskelman mukaan yhden jakson hinnaksi tulee noin 21 500 €. Tämäkin summa on puristettu hyvin tarkalle aikataululle, eikä ylimääräisiin kustannuksiin tai kuvauspäiviin ole varaa. Koska ohjelmaa ei ole yritetty myydä televisiokanaville, ei ole tarkkaa tietoa mitä ohjelmasta maksettaisiin, jos se ostettaisiin. Keskustelu tuottaja Mäkisen kanssa kuitenkin kertoi, ettei matkailuohjelmasta olla valmiita maksamaan tällaisia summia. Puhumatta summista, Mäkinen kertoi, että YLE maksaa ohjelmista parhaiten, mutta Jim ja Liv kanaville myydessä summat ovat niin pieniä, että ohjelman tekoon on saatava mukaan rahoittava yhteistyökumppani. Haastetta ohjelman myymiselle lisää vielä se, että Ylen taloudellinen tilanne on tällä hetkellä heikko ja Yle pitää ostot minimissä. (Mäkinen haastattelu 25.1.2011.)

On siis epätodennäköistä, että televisiokanavat ovat valmiita maksamaan 21 500 €/jakso matkailuohjelmasta, jonka katsojamäärillä ei myydä valtavasti mainostilaa. Kanavat saattavat kuitenkin kiinnostua ohjelmasta, jonka rahoitus on osittain hankittu, jolloin kyseessä on yhteistuotanto. Tuottajan on käytettävä aikaa yhteistyökumppaneiden etsimiseen, sillä ohjelma on rahoitettava useammasta lähteestä. Yhteistyökumppaneiden avulla muuttuvia kuluja voidaan kattaa vaikka tähän tapaan: majoituskulut pois yhteistyöllä majoituspalveluyritysten kanssa, auto käyttöön veloituksetta auto maahan-tuojalta tai myyjältä, matkustuskuluihin alennusta yhteistyöllä juna- tai lentoyhtiön kanssa, polttoainealennuksia huoltoasemaketjulta, veneet ja muut jaksokohtaiset rekvisiitat veloituksetta paikallisilta yhteistyökumppaneilta sekä vaate- ja varustelahjoitus vaatealan yritykseltä. Tämän tyyppisellä yhteistyöllä saadaan katettua osa muuttuvista kuluista, jotka ovat jakson hinnasta noin 6 000€.

Kiinteitä kuluja on noin 14 000 €/jakso. Kiinteiden kulujen verran täytyy olla rahaa, koska kiinteät kulut ovat suureksi osaksi palkkakuluja. Palkkakuluista ei selviä kuin rahalla. Kiinteiden kulujen rahoittava taho voi televisiokanavan lisäksi olla esimerkiksi kunnan tai kaupungin matkailunedistämiskeskus. Oli rahoittaja mikä tahansa, niin sen etsintä voi olla aikaa vievää ja haasteellista. Täytyy vielä huomioida, että kiinteän kulun summa ei sisällä varausta satunnaisiin menoihin eikä ohjelman tuottoa.

Ajankäytön suhteen kompromisseja ei kustannustehokkuuden varmistamiseksi ole enää tehtävissä. Kuvauspäivien määrästä ei voida enää nipistää. Itse asiassa laadun varmistamiseksi kuvauspäiviä pitäisi lisätä. Ohjelman laadun säilyttäminen 3,5 kuvauspäivällä/jakso on haasteellista. Täytyy muistaa fyysiset rajoitteet. Jotkin joet ovat pidempiä kuin toiset, joten jo liikkuminen niillä vie aikaa. Jotta 3,5 kuvauspäivää/jakso onnistuu, työryhmän täytyy koostua ammattilaisista, joilla on kokemusta vastaavanlaisesta tuotannosta. Kuvausjakso täytyy suunnitella tarkasti etukäteen ja aikatauluja täytyy noudattaa. Lisäpäiviin tai budjetoimattomiin ylitöihin ei ole varaa.

Jotta liiketoiminta on tuottajalle kannattavaa, täytyy hänen saada siitä tuottoa. Puh- taasti taloudellisessa mielessä, ohjelman tuottaminen on järkevää vain, jos tarvittavat rahat ovat koossa. Taloudellinen epävarmuus voidaan minimoida, jos koossa on sekä kiinteiden että muuttuvien kulujen summat, eli yhteensä 20 000 €/jakso. Myös satun- naiset kulut ja tuotto on varmistettava. Saatuaan kasaan tarvittavat 21 500 €/jakso, on tuottajalla mahdollisuus yhteistyötä tekemällä saada säästettyä rahaa, jota voidaan tuoton lisäksi käyttää esimerkiksi kuvauspäivien lisäämiseen. Näin saadaan lisää aikaa ja rahaa ohjelman tuotantoon ja ohjelman laatu paranee.

Vaikka matkailuohjelman tekoon kokee syvää intohimoa, täytyy muistaa, että sen teos- sa piilee taloudellinen riski. Ennen tuotantoa ohjelmalle on hankittava ostaja ja rahoit- tajat. Lisäksi matkailuohjelman tuotanto vaatii onnistuakseen hyvät matkakohteet ja samaa kuin monet muutkin televisio-ohjelmat: koukuttavan idean, ammattitaitoisen työryhmän, hyvät esiintyjät ja pitkäjänteisen tuottajan.

Lähteet

Finnpanel Oy. Yliyönraportit, heinäkuu 2010, marraskuu 2010. (Opinnäytetyöntekijän hallussa).

Suomen Elokuvasäätiö. Tuotantotuen budjetointi-, rahoitussuunnitelma- ja tilityslomakkeet. Saatavana <http://www.ses.fi/> (luettu 25.3.2011).

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry. TV- ja elokuvatyöntekijöiden palkat. Saatavana <http://www.teme.fi/PALKAT/eloktyo.htm> (luettu 11.3.2011).

Televisio-ohjelmaopas. Kustannusosakeyhtiö Iltalehti. Saatavana <http://www.telkku.com/> (luettu 1.6.2010-25.3.2011).

Teosto r.y. Tekijänoikeusmaksut. Saatavana <http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf/7d7cb8d7c8ceffa0c22565c9004cf780/98ec66a6554be807c225736e00416501!OpenDocument> (luettu 11.3.2011).

Universal Publishing Production Music. Musiikkihinnasto Mekanisointi & Synkronisointi alkaen 01.09.2007. (Opinnäytetyöntekijän hallussa).

Yleisradio1. Televisio-ohjelmien lähetysajat. Saatavana <http://ohjelmaopas.yle.fi/> (luettu 1.6.2010-25.3.2011).

Yleisradio2. Ylen strategia. Saatavana http://avoinyle.fi/www/fi/arvot_ja_strategia/ylen_strategia.php (luettu 25.3.2011).

Yleisradio3. YLE 2 kanavan strategia. Saatavana http://avoinyle.fi/www/fi/avoin_Yle/kanavat.php (luettu 25.3.2011).

Haastattelut

Brück, Rilla, Teosto r.y., Helsinki, 30.3.2011

Mäkinen, Mika, tuottaja, Procam Oy, Helsinki, 25.1.2011

Norhomaa, Samuli, tuottaja, StoryOf tuotantoyhtiö, Helsinki, 24.1.2011

Vettainen, Hannele, Lakimies, Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry, Helsinki, 11.3.2011

Wilska-Lehtonen, Heidi, Gramex ry, Helsinki, 30.3.2011

Joen varrella –matkailuohjelman työryhmä

Ohjaaja	Jukka-Pekka Savolainen
Tuottajat	Jukka-Pekka Savolainen Annika Vehkonen
Käsikirjoittaja	Juulia Unhola
Taustatoimittaja	Jussi Lehtomäki
Juontajat	Jukka-Pekka Savolainen Annika Vehkonen
Kuvaaja	Heikki Slåen
Äänisuunnittelija	Timo Kari
Äänittäjä	Tuomas Alatalo
Kuvaussihteeri	Juulia Unhola
Valomies	Ake Arminen
Leikkaaja	Annika Vehkonen
Leikkaajan assistentti	Jukka-Pekka Savolainen
Äänileikkaaja	Timo Kari
Graafikko	Annika Vehkonen
Värimäärittelijä	Heikki Slåen
Musiikki	Janne Vilen

Joen varrella -matkailuohjelman kuvausaikataulu

PERJANTAI 7.8

PAKKAUSPÄIVÄ KLO 18.00 KOULULLA

LAUANTAI 8.8

7.15 Lähtö koululta

7.15-9.30 Ajo Kalkkisiin

10.00-12.00 Marjamaan viinitila

12.00-13.00 **LOUNAS**

13.00-15.00 Finlandia Uistin

15.00-16.00 Alkujuonto

16.00-18.00 Kalastus

18.00-19.00 Matka Heinolan majapaikkaan

SUNNUNTAI 9.8

9.00 Lähtö majapaikasta

9.00-9.30 Ajo Heinolaan

9.30-11.00 Heinolan puu

11.00-12.00 **LOUNAS**

12.00-13.30 Kalamarkkinat

13.30-14.00 Siirtyminen näkötorniin

14.00-15.00 Näkötorni

15.00-16.30 Matka Heinolan majapaikkaan + kuvituskuvaa matkan varrelta autosta

MAANANTAI 10.8

8.00 Lähtö majapaikasta

8.00-9.00 Ajo Verlaan

9.00-10.00 Verla – kuvituskuvaa

10.00-11.00 Ajo Iitin Hiidenvuorelle

11.00-12.00 Hiidenvuori

12.00-12.30 **LOUNAS** piknik

12.30-14.00 Hiidenvuori

14.00-14.30 Ajo Pakanavuorelle

14.30-16.00 Pakanavuoren kalliomaalaus

16.00-16.30 Ajo majapaikkaan

16.30-20.00 Tauko

20.00-22.00 Kouvolan iltaelämä

TIISTAI 11.8

- 7.00** Lähtö Anjalaan
7.00-7.30 Ajo Anjalaan
(7.30-9.00 Auto Korkeakoskelle Juulia+Ake)
7.30-9.00 Anjalan kartano
9.00-10.00 Kalliolaskeutuminen
10.00-11.00 Siirtyminen veneelle
11.00-16.00 Veneretki **LOUNAS** veneellä
16.00-17.00 Ajo majapaikkaan

KESKIVIIKKO 12.8

- 8.00** Lähtö Kotkaan
8.00-9.00 Ajo Kotkaan
9.00-10.00 Sapokan vesipuisto
10.00-11.30 Maretarium
11.30-12.30 **LOUNAS**
12.30-13.00 Ajo Langinkoskelle
13.00-15.00 Langinkoski
15.00-16.00 Ajo Ruotsinpyhtäälle
16.00-18.00 Ruotsinpyhtää
18.00-20.00 Ajo koululle
20.00-22.00 Purku

Kustannuslaskelma

Kustannuslaskelman erittely (taulukkopohjana käytetty Suomen Elokuvasäätiön tuotantotuen budjetointi-, rahoitussuunnitelma- ja tilityslomaketta):

KUSTANNUSARVIO

6 jaksoa Joen varrella -matkailuohjelmaa

	lkm.	yks.	X	arvo/yks.	yht.	kust.yht.
01 KÄSIKIRJOITUS JA OIKEUDET						
Optio					0	
					1	
Oikeudet KIINTEÄ KULU	1			1 000	000	
					4	
Käsikirjoittaja KIINTEÄ KULU	1	jakso	6	800	800	
Dramaturgit					0	
Muut					0	5 800
KÄSIKIRJOTUS JA OIKEUDET YHTEENSÄ						5 800
02 TUOTANNONVALMISTELU HENKILÖKUNTA						
Tuottajan korvaus					0	
					0	0
Tuottaja (palkollinen ei omistaja)	3,5	kk		4 020	14 070	
sis. esi- ja jälkityötuotannon jaksot lomakorvaus	13,5 %				1 899	
tuottaja on myös ohjaaja KIINTEÄ KULU palkansivukulut	25,5 %				4 072	20 042
Tuotantopäällikkö nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Tuotantosihteeri nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Ohjaaja nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Kuvaaja on ohjaaja kuvauksissa lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Tuottaja on ohjaaja jälkituotannossa palkansivukulut					0	0
Apulaisohjaaja nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Kuvaaja nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Kuvaajalla kk-palkka kts. osio tuotanto palkansivukulut					0	0
Äänisuunnittelija nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Lavastaja nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Pukusuunnittelija nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Järjestäjä nimi lomakorvaus palkansivukulut					0	0

Casting	nimi				0	
	lomakorvaus				0	
	palkansivukulut				0	0
Scouting	nimi	10	pv		210	2
	lomakorvaus	13,5 %				100
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				284
Tuotantotalous	nimi					608
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
Taustatoimittaja	nimi	1,5	kk		4 020	6
Toimittaja on myös esiintyjä	lomakorvaus	13,5 %				030
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				814
Animaatio						1
Tekninen suunnittelija	nimi					745
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
Taiteellinen suunnittelija	nimi					0
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
Hahmosuunnittelu	nimi					0
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
Taustojen suunnittelu	nimi					0
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
3D supervisor	nimi					0
	lomakorvaus					0
	palkansivukulut					0
TUOTANNONVALMISTELU HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ						31 622

03 KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS

Matkat					0	
Majoitus	MUUTTUVA KULU	8	yö		120	960
Tuotantoyhtiön omat autot						0
Autovuokrat						0
Polttoaine- yms. ylläpitokulut						0
Päivärahat	MUUTTUVA KULU	10	pv		36	360
Km-korvaukset	MUUTTUVA KULU	1000	km		0	350
Muut						0
KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS YHTEENSÄ						1 670

04 MUUT TUOTANNON VALMISTELUKULUT

Koekuvaukset	kalusto					0
	materiaalit					0
Testikuvaukset	kalusto					0
	materiaalit					0
	laboratorio					0
Animaatio	animaatiotestit					0
	tekniset testit					0
	storyboard					0
	animatic					0
	laitteisto					0
	lisenssikulut					0
Storyboard						0
Käännökset						0
Esittelymateriaali						0

Promootiovalokuvat						0		
Kv-rahoituksen hankinta	matkat					0		
	majoitus					0		
	osallistumismaksut					0		
	päivärahat					0		
	käännöskulut					0		
	neuvottelukulut					0		
	postitus- ja rahtikulut					0		
	puhelin kulut					0		
	muut kulut					0		
	Tuotantotoimiston vuokra	4	kk		700	2 800		
Muut MUUTTUVA KULU								
MUUT TUOTANNON VALMISTELUKULUT YHTEENSÄ							2 800	
KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU YHTEENSÄ							41 892	

05 ELOKUVAHENKILÖKUNTA

Tuotanto

Tuottajan korvaus

						0	
						0	0
Tuottaja (palkollinen ei omistaja)						0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Tuotantopäällikkö	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Tuotantosihteeri	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Tuotantoassistentti	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Tuotantotalous	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Kuvauspäällikkö	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Järjestäjä	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Apulaisjärjestäjä	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Catering	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Muut	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0

Ohjaus

Ohjaaja

	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
I apulaisohjaaja	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
II apulaisohjaaja	nimi					0	

	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Kuvaussihteeri	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Koreografi	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
ylityöt	ohjaaja					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0

Kuvaus

Kuvaaja	nimi	1	kk		4 020	4 020	
	lomakorvaus	13,5 %				543	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				1 163	5 726
I kamera-ass.	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
II kamera-ass.	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Steadicamkuvaaja	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Videoassistentti	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Valaisija	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Best boy	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Valomies	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Valoharjoittelija	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Key grip	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Grip	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Stillkuvaaja	nimi					0	
	lomakorvaus palkansivukulut					0	0
Ylityöt	Kuvaaja	40	h		38	1 508	
	lomakorvaus	13,5 %				204	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				436	2 147

Äänitys

I äänittäjä	nimi	1	kk		3 000	3 000	
	lomakorvaus	13,5 %				405	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				868	4 273
II äänittäjä	nimi					0	

	lomakorvaus palkansivukulut					0 0	0
Ylityöt	Äänittäjä lomakorvaus	40 13,5 %	h		31	1 247 168	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				361	1 776

Lavastus

Lavastaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Apulaislavastaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Rekvisitööri	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Apulaisrekvisitööri	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Lavasterakentajat	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Erikoisefektit	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Muut	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0

Puvustus

Pukusuunnittelija	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Puvustaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Ompelija	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Muut	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0

Maskeeraus

Maskeeraaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Apulaismaskeeraaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Kampaaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Apulaiskampaaja	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0
Muut	nimi lomakorvaus palkansivukulut					0 0 0	0

ELOKUVAHENKILÖKUNTA YHTEENSÄ

13 923

06 ESIINTYJÄT

Juontaja	nimi					0	
Toimittaja on juontaja	lomakorvaus					0	
Toimittaja on kk-palkalla	palkansivukulut					0	
kts. kohta esituotanto	tekijänoikeuskorvaus					0	0
Juontaja alkaen 3.päivä	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	
	tekijänoikeuskorvaus					0	0
juontajan ylityöt	nimi	40	h		38	1	508
juontaja on toimittaja	lomakorvaus	12,0 %				181	
jolla on kuukausipalkka	palkansivukulut	25,5 %				431	
KIINTEÄ KULU	tekijänoikeuskorvaus					0	2 119
juontajan harjoitukset	nimi					0	
sis.kuukausipalkkaan	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	
	tekijänoikeuskorvaus					0	0
Muut roolit	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	
	tekijänoikeuskorvaus					0	0
Avustajat	palkka					0	
	palkansivukulut					0	0
	palkka					0	
	palkansivukulut					0	0
Muut	palkka					0	
	palkansivukulut					0	0
ESIINTYJÄT YHTEENSÄ							2 119

07 KULJETUKET, MATKAT JA MAJOITUS

Tuotantoyhtiön omat autot						0	
						0	0
Vuokratut autot						0	
Minibussi	26	pv			75	1	950
						0	
						0	
MUUTTUVA KULU						0	1 950
Vuokratut muut kulkuvälineet	MUUTTUVA KULU					0	
Köysilaskeutuminen, veneretki, venevuokrat yhteensä	1	jakso	6		1 000	6	000
Matkat/ lento-, juna-, bussiliiput						0	
MUUTTUVA KULU						0	0
Majoitus	25	yö	4		120	12	000
MUUTTUVA KULU						0	12 000
Päivärahat	25	pv	4		36	3	600
KIINTEÄ KULU						0	3 600
Kilometrikorvaukset		km				0	
		km				0	0
Pysäköinti ja leirintämaksut						0	
						0	0
Taksit	2				50	100	
MUUTTUVA KULU						0	100
Filmin rahti- yms. kuljetuskulut						0	

					0	0
Polttoaine- yms. ylläpitokulut	1000	I		2	1 500	
MUUTTUVA KULU					0	1 500
Vahinko- ja korjauskulut					0	0
Muut					0	0
KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS YHTEENSÄ					0	25 150

08 LAVASTEET JA REKVISIIITTA

Lavasteet					0	0
Rekvisiitta					0	0
Kuvissa olevat ajoneuvot					0	0
Eläimet					0	0
Varasto/työtila					0	0
Erikoistehosteet					0	0
Vahinko- ja korjauskulut					0	0
Vakuutukset					0	0
Muut					0	0
LAVASTEET JA REKVISIIITTA YHTEENSÄ					0	0

09 PUVUT

Puvut	1			1 000	1 000	
MUUTTUVA KULU					0	1 000
Varasto/työtila					0	0
Puhdistus- ja pesulakulut					0	0
Vahinko- ja korjauskulut					0	0
Valokuvat					0	0
Muut					0	0
PUVUT YHTEENSÄ					0	1 000

10 MASKEERAUS JA KAMPAUS

Kalustovuokrat (tuolit, pöydät, peilit yms.)					0	0
Välineet ja tarvikkeet					0	0
Valokuvat					0	0
Juontajan parturi/kampaaja käynti	1			150	150	

MUUTTUVA KULU						0	150
MASKEERAUS JA KAMPAUS YHTEENSÄ							150

11 STUDIOI JA KUVAUSPAIKAT

Studiovuokrat						0	0
Kuvauspaikkavuokrat						0	0
Kuvausluvut						0	0
Paikoitus ja liikennejärjestelyt						0	0
Poliisi ja vartiointi						0	0
Sähkö						0	0
Siivous						0	0
Tuotantotoimisto kts. esituotanto!	Vuokra (sis.kalusto) Puhelin, posti, fax yms.					0	0
Vahinko- ja korjauskulut						0	0
Käyttötarvikkeet						0	0
Vakuutukset						0	0
Ruokailu kuvauspaikalla MUUTTUVA KULU		5	pv	20	5	500	500
Lääke- ja sairaanhoitokulut						0	0
Ajanviete ja huvitus						0	0
Muut						0	0
STUDIOI JA KUVAUSPAIKAT YHTEENSÄ							500

12 ELOKUVATEKNINEN KALUSTO

Kamerakalusto	KIINTEÄ KULU						
<i>Oma/Vuokrattu</i>	Kamerat	1	vko	4	800	3 200	
	Objektiivit ja filterit	1	vko	4	200	800	
	Kinopäät					0	
	Videoassist					0	
	Kameravarusteet	1	vko	4	100	400	
	Objektiivivarusteet					0	
<i>Tarvikkeet (dust-off, teipit jne.)</i>		1			100	100	4 500
Äänikalusto	KIINTEÄ KULU						
<i>Oma/Vuokrattu</i>	Kenttä-äänityskalusto	1	vko	4	200	800 2	
	Nauhuri/Tallennin	1	vko	4	500	000	
	Mikrofonikalusto	1	vko	4	160	640	
	Mikseri	1	vko	4	200	800	
	Akustointimateriaalit					0	
<i>Tarvikkeet (paristot, teipit jne.)</i>		1		4	20	80	4 320
Valaisukalusto	MUUTTUVA KULU						
<i>Oma/Vuokrattu</i>	Valot	1	vko	4	100	400	
	Grip	1	vko	4	50	200	
	Sähkö	1	vko	4	50	200	

Kalvot					0	
HMI käyttötunnit					0	
Tarvikkeet					0	800
Ajokalusto	MUUTTUVA KULU					
Oma/Vuokrattu	Dollyt				0	
	Radat				0	
Tarvikkeet					0	0
Erytyskalusto	MUUTTUVA KULU					
Kraanat					0	
Nostimet valoille					0	
Steadicam					0	
MoSys					0	
Agrekaatti	Vuokra				0	
	Käyttötunnit				0	
	Km-korvaus				0	
Traileri					0	
Puhelimet, radiopuhelimet					0	
Muu erityiskalusto					0	0
Vakuutukset					0	0
Korjaus ja huolto					0	0
Muut					0	0
ELOKUVATEKNINEN KALUSTO YHTEENSÄ						9 620

13 MATERIAALIKUSTANNUKSET						
Kuvamateriaali	Ulkoinen kovalevy	1	kpl		150	150
						0
KIINTEÄ KULU						0
Äänimateriaali	Ulkoinen kovalevy					0
						0
Valokuvaustarvikkeet						0
						0
Muut						0
						0
MATERIAALIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ						150

14 LABORATORIO JA DIGIYKSIKKÖ						
Negtiivin kehitys						0
Negatiivin puhdistus						0
Työkopio						0
Siirrot	kovalevyiltä/digitaaliseen muotoon					0
	Kopiot videosta off-linea varten					0
Siirtomateriaalit	VHS/DVD:t					0
	Betat					0
Muut						0
						0
LABORATORIO JA DIGIYKSIKKÖ/TUOTANTO						0
TUOTANTOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ						52 612

15 LEIKKAUS JA KUVANKÄSITTELY						
Leikkaaja	nimi	1,5	kk		3 300	4 950
	lomakorvaus	13,5 %				668
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				1 433
						7 051

(14)

Apulaisleikkaaja	nimi	5	pv		117	583		
	lomakorvaus	13,5 %				79		
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				169	830	
Graafikko	nimi	5	pv		300	500		
	lomakorvaus	13,5 %				203		
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				434	2 137	
Trikkikuvaaja	nimi					0		
	lomakorvaus					0		
	palkansivukulut					0	0	
Jälkityökoordinaattori	nimi					0		
	lomakorvaus					0		
	palkansivukulut					0	0	
Siirrot	videolta videolle					0		
	videolta tietokoneelle					0		
	arkistomateriaalien							
	siirrot					0	0	
Off line edit						0	0	
On line edit						0	0	
Laboratorio	negatiivin leikkaus					0		
	negatiivien lajittelu					0		
	dublikaatit					0		
	ristikuvat, himmennykset					0		
	trikit					0	0	
Digitaalinen kuvankäsittely	värimääritys					0		
	alku- ja lopputekstit					0		
	efektit					0		
	muu kuvankorjaus					0	0	
Matkat-, majoitus ja taksit						0		
						0	0	
Rahti- ja kuljetuskulut						0		
						0	0	
Muut						0		
						0	0	
LEIKKAUS JA KUVANKÄSITTELY							10 018	

16 ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY

Äänisuunnittelija	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Äänileikkaaja	nimi	1	pv	6	300	800	
	lomakorvaus	13,5 %				243	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	25,5 %				521	2 564
Ääniassistentti	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Äänityöasema	dialogileikkaus					0	
	synkkatehosteet					0	
	tehosteleikkaus					0	
	musiikkileikkaus					0	0
Jälkiäänitys							
Äänittäjä	nimi					0	
	lomakorvaus					0	
	palkansivukulut					0	0
Näyttelijät	nimi					0	
Toimittaja on kuukausipalkalla	lomakorvaus					0	

(14)

	palkansivukulut				0	0
Jälkiäänitysstudio		1			300	300
MUUTTUVA KULU					0	300
Foley						
Foley -artisti	nimi				0	
	lomakorvaus				0	
	palkansivukulut				0	0
Studio					0	0
Kuvakopiot äänitöitä varten					0	0
Äänijärjestelmän lisenssi	Dolby tms. konsulttien kulut (matkat, majoitus ja pvä-rahast)				0	0
Miksaus	Loppumiksaus				0	
	TV-miksaus				0	
	ME-miksaus				0	0
Materiaalit					0	0
Matkat-, majoitus ja taksit					0	0
Päivärahat			pvä		0	
			pvä		0	0
Rahti- ja kuljetuskulut					0	0
Muut					0	0
ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY YHTEENSÄ						2 864

17 MUSIIKKI

Säveltäjä		6	pv		300	1 800	
KIINTEÄ KULU	palkansivukulut	37,0 %				666	2 466
Sovittaja	palkansivukulut					0	0
Muusikot	palkansivukulut					0	0
Äänittäjä	palkansivukulut					0	0
Musiikin tuottaja	palkansivukulut					0	0
Miksaus						0	0
Äänitysstudio		1	pv		300	300	
MUUTTUVA KULU						0	300
Instrumenttivuokra						0	0
Teosten tekijänoikeudet (NCB/ Teosto)	elokuvaan sävelletty musiikki	1000	sek	6	1,01	6 060	
MUUTTUVA KULU	Alku ja loppu tunnari	1	jakso	6	171,65	1 030	7 090
Äänitteiden käyttöoikeudet						0	0
Matkat-, majoitus ja taksit						0	0
Päivärahat						0	0

(14)

Lehdistömateriaali	Valokuvat Lehdistöesite					0	0
Internet	Valmistus Ylläpito					0	0
PR						0	0
Paidat yms. tuotannon mainostuotteet						0	0
PR-tilaisuudet						0	0
Yritysyhteistyö						0	0
Matkat-, majoitus ja taksit						0	0
Muut						0	0
MARKKINOINTIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							0

21 SEKALAISET KUSTANNUKSET

Vakuutukset	Tuotanto- tai valmistusvakuutus					0	
	Kalustovakuutus					0	
Elokvatarkastamo		min				0	
Tilintarkastus						0	
Rahoituskustannukset						0	
Muut						0	0
SEKALAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ							0
MUUT YHTEENSÄ							90

KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU			41 892
TUOTANTOKUSTANNUKSET			75 440
HALLINTOKULUT korkeintaan 5% (tuotantokustannuksista)	5,0 %		3 772
VARAUS SATUNNAISIIN KULUIHIN 7-10% (tuotantokustannuksista)	10,0 %		7 544
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ			128 648

Kustannuslaskelman yhteenveto (taulukkopohjana käytetty Suomen Elokuvasäätiön tuotantotuen budjetointi-, rahoitussuunnitelma- ja tilityslomaketta):

YHTEENVETO KUSTANNUKSISTA

Tuotantoyhtiö:		Budjetin pvm	11.3.2011
Elokuvan nimi:		Käsikirjoituksen pvm	
Ennakkosuunnittelu:	4 viikkoa	Elokuvan kesto:	28 min
Kuvausaika:	4 viikkoa	Kuvausformaatti:	
Jälkituotanto:	6 viikkoa	Esitysformaatti:	
01 KÄSIKIRJOITUS JA OIKEUDET		5 800	4,5 %
02 TUOTANNONVALMISTELU HENKILÖKUNTA		31 622	24,6 %

(14)

03	KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS	1 670	1,3 %
04	MUUT TUOTANNON VALMISTELUKULUT	2 800	2,2 %
	KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU YHTEENSÄ	41 892	
05	ELOKUVAHENKILÖKUNTA	13 923	10,8 %
06	ESIINTYJÄT	2 119	1,6 %
07	KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS	25 150	19,5 %
08	LAVASTEET JA REKVISIITTA	0	0,0 %
09	PUVUT	1 000	0,8 %
10	MASKEERAUS JA KAMPAUS	150	0,1 %
11	STUDIOT JA KUVAUSPAIKAT	500	0,4 %
12	ELOKUVATEKNINEN KALUSTO	9 620	7,5 %
13	MATERIAALIKUSANNUKSET	150	0,1 %
14	LABORATORIO JA DIGIYKSIKKÖ/TUOTANTO	0	0,0 %
	TUOTANTO YHTEENSÄ	52 612	
15	LEIKKAUS JA KUVANKÄSITTELY	10 018	7,8 %
16	ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY	2 864	2,2 %
17	MUSIIKKI	9 856	7,7 %
18	MUUT OIKEUDET	0	0,0 %
	JÄLKITUOTANTO YHTEENSÄ	22 738	
19	KOPIOKUSTANNUKSET	90	0,1 %
20	MARKKINOINTIKUSTANNUKSET	0	0,0 %
21	SEKALAISET KUSTANNUKSET	0	0,0 %
	MUUT YHTEENSÄ	90	

	KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU	41 892		
	TUOTANTOKUSTANNUKSET	75 440		
	HALLINTOKULUT korkeintaan 5%	5,0 %	3 772	2,9 %
	VARAUS SATUNNAISIIN KULUIHIN 7-10%	10,0 %	7 544	5,9 %
	KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	128 648	100,0 %	

	KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU	41 892	32,6 %	
	TUOTANTO	52 612	40,9 %	
	JÄLKITUOTANTO	22 738	17,7 %	
	MUUT	90	0,1 %	
	HALLINTOKULUT korkeintaan 5%	5,0 %	3 772	2,9 %
	VARAUS SATUNNAISIIN KULUIHIN 7-10%	10,0 %	7 544	5,9 %
	KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	128 648	100,0 %	

Matkailuohjelmien ohjelmapaikkatutkimus

Yhteenveto ohjelmapaikoista TV-kanavilla YLE1, YLE2, MTV3 ja Nelonen kesäkaudella 2010 (Finnpanel; Ohjelmaopas; Yleisradio1):

TV2 Sunnuntaisin klo 16.00: Matkakassi

TV2 Keskiviikkoisin klo 19.20 Matkalla Virossa

MTV3: Jokapäivä kesällä klo 12.15 GoFinland.fi

MTV3: Maanantaisin klo 19.30 Lomaräätilit

Nelonen: Sunnuntaisin klo 23.20 Kenraali Pancho & Pojat Pohjoiskalotilla (30min)

Yhteenveto ohjelmapaikoista TV-kanavilla YLE1, YLE2, MTV3 ja Nelonen syyskaudella 2010 (Finnpanel; Ohjelmaopas; Yleisradio1):

TV2 Tiistaisin klo:11.13 Matkapassi (50min)

TV2 Keskiviikkoisin klo:11.13 Matkapassi (50min)

TV2 Torstaisin klo:11.13 Matkapassi (50min)

TV2 Perjantaisin klo:11.12 Matkapassi (50min)

TV1 Perjantaisin klo:19.00 Ilmatatka Euroopan rannikoille (10min)

TV2 Lauantaisin klo:15.50 Aistit avoinna Italiaan (30min)

TV2 Lauantaisin klo:18.00 Matkapassi (50min)

Yhteenveto ohjelmapaikoista TV-kanavilla YLE Teema, Sub, Jim ja Liv syyskaudella 2010 (Finnpanel; Ohjelmaopas; Yleisradio1):

Jim Maanantaisin klo:12.20 Kokki tien päällä (55min)

Jim Maanantaisin klo: 13.45 Tylerin ruokamatkat (30min)

Jim Maanantaisin klo:16.05 Anthony Bourdain maailmalla (55min)

Jim Maanantaisin klo:20.00 Koti maailmalla: Turkki (30min)

Jim Maanantaisin klo:22.00 Kill Arman (30min)

Jim Tiistaisin klo: 13.45 Tylerin ruokamatkat (30min)

Jim Tiistaisin klo:22.00 Kenraali Pancho & Pojat Pohjoiskalotilla (30min)

Liv Tiistaisin klo:12.30 Reissussa lasten kanssa (35min)

Jim Keskiviikkoisin klo:13.30 Tylerin ruokamatkat (30min)

Jim Torstaisin klo:14.05 Tylerin ruokamatkat (30min)

Jim Perjantaisin klo:14.00 Tylerin ruokamatkat (30min)

Jim Perjantaisin klo:14.30 Maailman parhaat kalapaikat (60min)

Jim Perjantaisin klo:19.30 Eräkuksa (30min)

Liv Perjantaisin klo:14.55 Reissussa lasten kanssa (35min)

Liv Perjantaisin klo:17.00 Tyyliatkalla (30min)

YLE Teema Perjantaisin klo:19.00 Matkalla jossain Suomessa (60min)

Jim Lauantaisin klo:11.25 Maailman parhaat kalapaikat (55min)

Jim Lauantaisin klo:15.05 Maailman oudoimmat ruoat (55min)

Jim Lauantaisin klo:16.00 Matkalla: Rytmikäs reissu (30min)

Jim Lauantaisin klo:17.00 Eräkuksa (30min)

Jim Lauantaisin klo:18.30 Koti maailmalla:Turkki

Jim Lauantaisin klo:22.00 Kill Arman (30min)

Jim Lauantaisin klo:22.30 Kenraali Pancho ja Pojat Pohjoiskalotilla (30min)

YLE Teema Lauantaisin klo:19.00 Matkalla jossain Suomessa (60min) uusinta perjantailta

Jim Sunnuntaisin klo:08.50 Eräkuksa (30min)

Jim Sunnuntaisin klo:18.00 Anthony Bourdain maailmalla (60min)

Jim Sunnuntaisin klo:20.00 Maailman parhaat kalapaikat (60min)

YLE Teema Sunnuntaisin klo:10.10 Matkaoppaana arkkitehti

***Joen varrella* -matkailuohjelman pilotti**

Pilotti *Joen varrella* -matkailuohjelmasta löytyy DVD:nä ja tiedostona Metropolia Ammattikorkeakoulun arkistosta.